

Ajuntament
de Barcelona

**INFORME DE SEGUIMENT 2019-2020
DE LA MESURA DE GOVERN:
“SUMANT ALIANCES: BARCELONA,
CIUTAT LLIURE DE VIOLÈNCIES
MASCLISTES”**

Novembre de 2020

Àrea de Drets socials, Justícia global, Feminismes i LGTBI

ÍNDEX

ÍNDEX	2
PRESENTACIÓ	3
PRINCIPALS ASSOLIMENTS DE LA MESURA DE GOVERN	4
1. ALIANCES ANTIMASCLISTES	6
1.1. Implicació ciutadana	7
1.2. Comerç	9
1.3. Mobilitat	9
1.4. Oci nocturn	10
1.5. Espai públic	11
1.6. Educació sexual i nous referents	13
1.7. Àmbit laboral	17
2. MILLORA DE L'ATENCIÓ A LES VIOLÈNCIES MASCLISTES	20
2.1. Coordinació	20
2.2. Serveis d'atenció	21
2.3. Violències sexuals	30
2.4. Violències digitals	32
ALTRES ACTUACIONS VINCULADES A LA CRISI SANITÀRIA	33
ANNEX 1. DADES D'ACTIVITAT DELS SERVEIS MUNICIPALS	35
ANNEX 2. EXECUCIÓ PRESSUPOSTÀRIA	38

PRESENTACIÓ

Segons l'Enquesta de violència masclista a Catalunya, elaborada pel Departament d'Interior, **més de la meitat de les dones de Barcelona ha patit alguna forma de violència masclista al llarg de la seva vida**, tractant-se de fets molt greus en el cas d'una de cada tres dones¹.

Davant aquesta realitat, el 2019 L'Ajuntament de Barcelona impulsa la **Mesura de Govern cap a una Barcelona lliure de violències masclistes**, un full de ruta que estableix les principals línies de treball, objectius i actuacions a desenvolupar en els propers quatre anys per avançar en l'assoliment d'una ciutat lliure de violències ver les dones. La Mesura de Govern inclou un total de **104 actuacions repartides en dos eixos** que busquen reforçar i teixir noves aliances alhora que interpel·len tota la ciutadania, en particular els homes, en la lluita contra aquest tipus de violències.

Amb aquesta finalitat, **durant el primer any d'implementació s'han impulsat sinèrgies amb els sectors cultural, educatiu i sanitari** per combatre els imaginaris masclistes que legitimen les violències, fent un pas més en la millora de la coordinació entre els serveis d'atenció a les violències masclistes. S'ha posat un èmfasi especial en garantir que aquests serveis integren la perspectiva interseccional, sent capaços de donar resposta a la diversitat de factors que condicionen les situacions particulars, i definint un model integral d'abordatge a partir de la col·laboració entre els serveis municipals, el teixit associatiu i les Administracions públiques.

L'emergència sanitària provocada pel COVID19 i la situació de confinament que se'n deriva han tingut un important impacte sobre la violència masclista. Per una banda, la convivència intensiva i les restriccions a la mobilitat han incrementat exponencialment el risc de patir violència masclista. Per altra banda, l'angoixa davant la incertesa econòmica i social ha castigat sobretot les dones en situacions més vulnerables. En aquest context sobrevingut l'Ajuntament de Barcelona ha donat prioritat a les actuacions destinades a prevenir i atendre els casos de violència masclista en situació de confinament, així com a garantir l'atenció als col·lectius de dones més vulnerables. **La crisi ha obligat a modificar la planificació inicial, prioritzant la intervenció, obrint noves línies d'actuacions i re-programant-ne d'altres.**

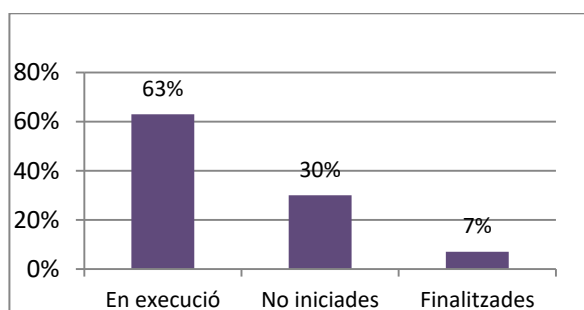
Donant continuïtat al compromís de transparència i rendició de comptes de la Regidoria de Feminismes i LGTBI (actualment, Tinència d'Alcaldia de Drets Socials, Justícia Global, Feminismes i LGTBI), **es presenta aquest Informe de seguiment 2019-2020 que constitueix un balanç de la implementació de la Mesura de Govern al llarg de l'any.** L'informe recull el detall de les 90 actuacions (87% del total) l'inici de les quals estava previst durant el 2020, i incorpora un apartat específic sobre les mesures desenvolupades per donar resposta a la crisi sobrevinguda.

¹ Enquesta catalana de violència masclista. 2016.

PRINCIPALS ASSOLIMENTS DE LA MESURA DE GOVERN

Entre novembre del 2019, data d'aprovació de la Mesura de Govern, i novembre del 2020, **el 70% de les mesures previstes per aquest període han estat iniciades**. D'aquestes, el 7% són actuacions puntuals que han estat finalitzades, mentre que un volum important del 63% restant són actuacions de llarg termini, algunes de les quals es preveu que tinguin continuïtat fins i tot més enllà de la fase d'implementació. En el còmput global, això significa que **durant el primer any d'implementació s'han iniciat el 61% de les 104 actuacions que contempla la Mesura**.

Estat d'execució de les actuacions previstes durant el període

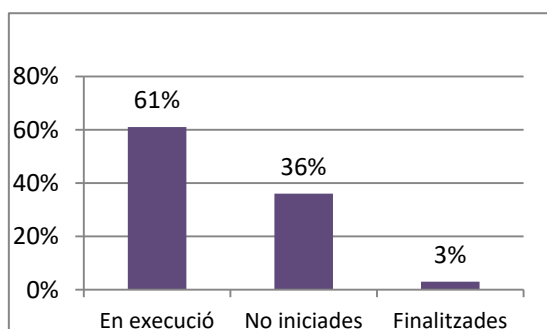

La Mesura de Govern s'estructura en **11 àmbits dividits en dos grans eixos**:

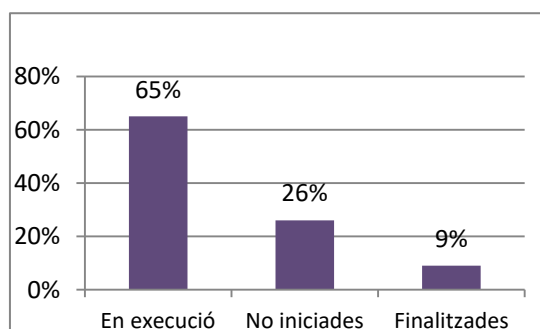
1. L'ampliació de les aliances en la lluita contra la violència i en la promoció de relacions i referents més igualitaris, lliures i sans.
2. La millora de la detecció, atenció i recuperació de les violències masclistes.

Tot i l'avenç simultani, **ateses les necessitats del moment s'ha donat prioritat a l'execució de les actuacions incloses en el segon eix**, ja que és en aquest on es concentren les mesures destinades a millorar la coordinació i reforçar les capacitats dels serveis d'atenció a les violències masclistes.

Estat d'execució de les actuacions previstes en el primer eix

Estat d'execució de les actuacions previstes en el segon eix

Entre les actuacions desenvolupades **destaquen, en particular, els assoliments següents:**

a) Augment de la implicació ciutadana en el rebuig de les violències masclistes, mitjançant el **suport a les entitats i col·lectius feministes i de dones.**

- S'han destinat **379.000€ al finançament de projectes en l'àmbit temàtic "Dones" de la Convocatòria General de Subvencions 2020.** El 85,6% de les noves propostes corresponen a la línia de violències masclistes, que concentra el 73% del pressupost.
- Per primera vegada **s'han incorporat entitats als diferents Circuits Territorials contra la Violència Masclista,** enfortint així la col·laboració amb el teixit associatiu.
- Per combatre les violències digitals **el Premi 25N s'ha destinat a premiar iniciatives que sensibilitzin, fomentin la reflexió i generin eines per promoure entorns digitals segurs i lliures de violències masclistes.** La campanya del Dia Internacional per l'eliminació de la Violència vers les Dones s'ha centrat en oferir eines a les dones joves per exercir el suport mutu a l'entorn digital davant actituds masclistes.

b) **Avenços en l'àmbit laboral,** tant a nivell institucional com en les empreses de la ciutat.

- **S'han iniciat els treballs amb 7 ens participats per l'Ajuntament (Parc del Tibidabo, Betevé, CBSA, TERSA, SIRESA, SEMESA, BCASA i BR) perquè disposin de plans d'igualtat i protocols contra l'assetjament finalitzats o molt avançats a final d'any.** L'Ajuntament els hi ofereix acompanyament i assessorament especialitzat en el disseny i aplicació dels mateixos.
- Des de Barcelona Activa s'ha iniciat un procés de **reforç del compliment de la normativa d'igualtat entre les empreses instal·lades al Parc Tecnològic i al Viver i d'Almogàvers,** destinat a reforçar la sensibilització i el compliment de les mesures d'igualtat, inclosa la prevenció i abordatge de l'assetjament sexual i per raó de sexe.
- S'ha donat un **impuls a les accions formatives directament relacionades amb la prevenció i abordatge de l'assetjament sexual i per raó de sexe:** al llarg del 2020, 162 persones han participat en les accions formatives que ofereix Barcelona Activa en aquesta matèria.

c) Ampliació de les actuacions destinades a **millorar la qualitat de les intervencions municipals i a incorporar una mirada feminista en el disseny de la ciutat.**

- En el marc del *Manual d'urbanisme de la vida quotidiana*, presentat a principis de 2019 i on es recullen metodologies i eines per a la incorporació de la perspectiva de gènere, s'han començat a desenvolupar accions com la **diagnosi urbana amb perspectiva de gènere del Front Marítim de Barcelona.** Així mateix, s'estan duent a terme **actuacions de renovació de l'enllumenat públic** per incrementar la percepció de seguretat.
- S'han elaborat **diverses guies i estudis,** com ara la *Guia per l'abordatge de l'assetjament escolar heterosexista*, la *Guia d'orientació pel diagnòstic i tractament del context relacional, dinàmiques i patrons familiars en què es dona el maltractament a les persones grans*, o l'estudi *Violència masclista en l'àmbit de la parella des d'una*

perspectiva de salut pública: anàlisi de situació en la ciutat de Barcelona, entre d'altres.

- d) Reforç de les estratègies per **impulsar l'educació sexual i afectiva, transformant els models de feminitat i masculinitat** amb referents més plurals, diversos i igualitaris.
- S'ha estès la implementació del **projecte Xarxa d'escoles per la igualtat, la coeducació, i la no-discriminació** amb la incorporació de 6 centres educatius i 86 docents.
 - S'ha dissenyat un **model per l'abordatge i promoció de la salut sexual als Centres Oberts de Barcelona**, basat en els Drets Sexuals i Reproductius i amb una perspectiva feminista i interseccional, i realitzat un pilotatge als Centres Oberts de dos districtes.
- e) **Millora d'equipaments i serveis per a la prevenció i l'atenció de les violències masclistes**, consolidant l'articulació entre els diferents actors per potenciar una intervenció coordinada.
- S'ha iniciat un procés **d'harmonització dels protocols contra la violència masclista en els diferents districtes**, amb l'objectiu de comptar amb un protocol de ciutat aplicable a qualsevol context de concentració de persones en l'espai públic.
 - Durant les Festes de la Mercè es va establir un **servei específic al Centre de Coordinació (CECOR)**, per assegurar una resposta immediata a possibles denúncies a través del hashtag **#BCNAntimasclista**.
 - S'han iniciat **obres de millora en els espais dels PIAD de Nou Barris i Sant Andreu** i s'ha dut a terme un procés de revisió organitzativa d'aquest servei per tal de millorar l'atenció, el qual s'anirà implantant progressivament.
 - S'està rehabilitant un edifici com a **pisos d'autonomia per a persones que han viscut situacions de violència masclista** i s'han creat **5 nous habitatges destinats a víctimes de tràfic d'essers humans**, els quals se sumen als 3 ja existents. Fins al 30 de setembre del 2020, la Unitat Municipal contra el Tràfic d'Éssers Humans (UTEH) ha derivat 61 persones a diversos recursos d'acolliment.
 - S'ha iniciat **l'ampliació de l'Acord marc de serveis d'acolliment d'urgència, llarga estada i fase d'autonomia per a dones víctimes de violència masclista i els seus fills i filles**, que permetrà ampliar les places a finals del 2021.
 - S'ha creat un **Grup Motor de Gènere, Violència masclista i Seguretat** per analitzar les intervencions de la Guàrdia Urbana i fer propostes de millora.
 - S'està formalitzant un **protocol de coordinació amb el programa de psiquiatria transcultural de l'Hospital de la Vall Hebron** per garantir la incorporació de la perspectiva intercultural en l'atenció de les violències masclistes. Per altra banda, per millorar l'atenció a la salut mental de les dones que han patit violència masclista, s'han establert **vies de coordinació amb la Xarxa de Centres de Salut Mental de persones Adultes de Barcelona (CSMA) i el Programa d'Atenció a la Salut Mental de les persones Immigrades (SATMI)**.

- S'ha completat l'**anàlisi de l'abordatge i les necessitats actuals de l'atenció a les violències sexuals a la infància i l'adolescència de la ciutat.**
- S'ha donat un gran pas endavant en la prevenció i atenció a les violències masclistes que pateixen les dones sense llar, amb l'**aprovació de la Mesura de govern per a la prevenció del sensellarisme femení i la introducció de la perspectiva de gènere en l'atenció a les persones sense llar a Barcelona**, així com amb l'obertura d'un **equipament residencial especialitzat per aquest col·lectiu.** El Centre Residencial d'Inclusió "La Llabor", amb 40 habitacions individuals i una atenció integral centrada en la persona, a més d'un acompanyament social i emocional des d'una perspectiva de gènere, ofereix un espai residencial fins que les dones ateses trobin una alternativa més estable i adequada a la seva situació.

1. ALIANCES ANTIMASCLISTES

Un dels objectius principals de aquesta mesura de govern es implicar a tota la ciutadania en la lluita contra les violències masclistes. Es pretén incidir en el debat ciutadà sobre la violència impulsant el canvi cultural necessari per prevenir el sexisme i transformar els imaginaris hegemònics de la masculinitat i la feminitat cap a referents més lliures i igualitaris. En aquest sentit aquest any hem treballat per fer visible el rebuig a la violència a tota la ciutat.

1.1. Implicació ciutadana

Hem seguit treballant per implicar a tota la ciutadania en la lluita contra les violències masclistes, mitjançant els premis 8 de Març i 25 de Novembre i el suport a entitats, entre altres actuacions.

Quadre resum de l'estat de les actuacions:

Codi	Actuació	Estat 2020
1.1.2	Revisió i difusió dels premis del 8 de març i del 25 de novembre perquè tinguin més impacte i visibilitat.	En execució
1.1.3	Impuls de la imatge pública i les campanyes comunicatives relacionades amb la #BCNAntimasclista.	En execució
1.1.4	Continuïtat del suport a les entitats i els col·lectius feministes i de dones i impuls de la seva participació en la definició de les estratègies d'intervenció en aquest àmbit.	En execució
	Convocatòria ordinària de subvencions	En execució
1.6.12	Promoció de models positius i transformadors de masculinitat definint una línia d'acció al respecte que integri i vagi més enllà de les iniciatives ja existents.	No iniciada

Enguany, mitjançant les actuacions concretes que expliquem a continuació, hem posat les eines institucionals necessàries per conscienciar a la ciutadania sobre la gravetat de les violències masclistes i posar en marxa nous instruments específics per articular en els agents socials clau respostes concretes i adaptades a diferents àmbits per a detectar, atendre i estendre la lluita contra la violència masclista.

En el 2019 s'han redactat les bases específiques del **Premi 25 de Novembre**². La temàtica **d'enguany és les violències digitals**; s'ha cercat premiar iniciatives que donen visibilitat i que integren aquesta variant de les violències masclistes i apropen el seu coneixement a la ciutadania³. Per donar a conèixer aquestes violències, s'ha ideat un **nou format de difusió aprofitant encara més l'expertesa de les persones membres del jurat i d'altres**, pel que s'ha organitzat una taula de debat al voltant d'aquesta temàtica. La taula es podrà seguir en *streaming* per tal de fer-lo accessible a un públic el més ampli possible. També es farà difusió en xarxes socials i a través del web municipal.

Per altra banda, en l'àmbit temàtic "**Dones**" de la **Convocatòria General de Subvencions 2020**⁴, s'han destinat 379.000€ a finançar projectes repartits en tres línies programàtiques: Desigualtats econòmiques (Fa), Violències masclistes (Fb) i Promoció dels drets de les dones (Fc). Atès que s'ha produït una disminució del nombre de projectes en relació a l'any anterior (162 front 184) ha estat possible estendre la subvenció al 49% de les propostes presentades.

De les 162 sol·licituds, el 51% (82 projectes) han estat noves propostes. Entre aquestes han predominat les corresponents a la línia Fc (43,2%), seguida de la línia Fb (40%) i, per últim, la línia Fa, que ha concentrat el 17,8% de les propostes presentades. **En total s'han aprovat 23 nous projectes, el 85,6% dels quals en la línia de Violències masclistes**. Aquesta línia es manté com l'opció majoritària, concentrant el 49% de les propostes, així com les puntuacions més elevades i el 73% del pressupost total. Tot i així, cal mencionar l'increment del nombre de projectes orientats a promoure la participació política de les dones (36,4%). Per últim, assenyalar que el 6,9 de puntuació mitjana posa de manifest la qualitat dels projectes presentats.

Com en anys anteriors, també s'ha aprovat la concessió d'una **subvenció nominativa a Plataforma Unitària contra les Violències Masclistes**, una entitat sense ànim de lucre que, des de fa més de quinze anys, busca aglutinar els esforços d'aquelles persones i entitats que treballen per eradicar la violència masclista i per pal·liar les seves conseqüències. **Actualment hi formen part 130 associacions**. El projecte, anomenat *Actuem contra les violències masclistes. Acció integral per a la prevenció i l'eradicació de la violència masclista a la ciutat de Barcelona 2020*, inclou diferents activitats des de tres eixos:

² <https://ajuntament.barcelona.cat/dones/ca/premis-i-jornades/premis/premi-25-de-novembre>

³ Més informació a l'apartat 2.4 de Violències digitals.

⁴ <https://ajuntament.barcelona.cat/ca/informacio-administrativa/subvencions>

- **La cooperació**, amb l'Ajuntament de Barcelona per impulsar la campanya *BCNAntimasclista*⁵ i amb altres Administracions per promoure sinèrgies que permetin avançar en la construcció d'una societat lliure de violència vers les dones.
- **La prevenció**, mitjançant la Xarxa Activa de Joventut per la Igualtat (XAJI)⁶, que es porta a terme als centres de secundària amb l'objectiu de capacitar joves per promoure la igualtat i detectar les relacions abusives en el seu entorn, i el projecte *Trenquem el silenci*⁷, per incorporar la perspectiva de gènere en l'activitat dels centres educatius i de lleure.
- **La sensibilització**, amb accions al carrer com la *Diada Reivindicativa de Súper Jordina*, el 23 d'abril, la parada de la Diada, l'actuació de les Dones de Blanc o el Fòrum.

També s'ha atorgat una **subvenció extraordinària a L'Associació Dinamitzadora de la Xarxa Feminista per al desenvolupament del projecte *Juntes som més fortes. Cap pas enrere en els drets de les dones***. La seva finalitat és promoure el debat i la presa de consciència ciutadana en la defensa dels drets fonamentals de les dones, així com sensibilitzar sobre les diferents situacions de vulneració dels drets de les dones i les situacions de violència existents.

1.2. Comerç

La resolució del problema de les violències masclistes necessita de la implicació de tots els agents socials. En aquest sentit la MG posava de manifest l'important paper dels diferents actors, entre ells el sector comercial. La situació generada per l'estat d'alarma i el confinament resultant han impedit la realització de les actuacions previstes en aquest àmbit, que s'espera poder desenvolupar al llarg del 2021. En el context actual, és més important que mai posar en valor l'arrelament territorial del comerç i el seu paper en el teixit comunitari i quotidià dels barris.

Quadre resum de l'estat de les actuacions:

Codi	Actuació	Estat 2020
1.2.1	Col·laboració del sector comercial en les campanyes contra la violència masclista i la igualtat de gènere.	No iniciada
1.2.2	Organització d'unes jornades sobre comerç, igualtat de gènere i lluita contra la violència masclista.	No iniciada

1.3. Mobilitat

En l'anterior mandat es van posar en marxa iniciatives per millorar la percepció de seguretat de les dones en la seva mobilitat nocturna. Aquest any hem treballat per posar en marxa mecanismes més proactiu per l'hora de detectar i afrontar situacions potencialment perilloses

⁵ <https://ajuntament.barcelona.cat/bcnantimasclista/ca>

⁶ <https://www.violenciadegenere.org/projecte/xarxa-activa-de-joventut-la-igualtat-xaji>

⁷ <https://www.violenciadegenere.org/projecte/trenquem-el-silenci>

o incòmodes, i per concretar quines son les problemàtiques principals i quines són les formes d'actuació i prevenció més efectives per fer-hi front.

Quadre resum de l'estat de les actuacions:

Codi	Actuació	Estat 2020
1.3.1	Millora de la informació disponible sobre les agressions i l'assetjament sexual en el transport públic.	No iniciada
1.3.2	Definició d'un protocol de prevenció, detecció i intervenció d'agressions i assetjament sexual a les dones en el transport públic.	En execució
1.3.3	Campanya de comunicació en el transport públic.	No iniciada
1.3.5	Col·laboració amb l'AMB per a l'ampliació del programa pilot de parades a demanda del bus nocturn.	En execució

Després de les primeres reunions la situació sanitària va interrompre el procés de definició d'un **protocol de prevenció, detecció i intervenció d'agressions i assetjament sexual a les dones en el transport públic** que amb posterioritat s'ha reprès. Quan aquest protocol es posi en marxa s'impulsarà també la campanya de comunicació corresponent.

1.4. Oci nocturn

Les dones i les persones no normatives tenen dret a un oci nocturn lliure, respectuós i lliure d'agressions i assetjament sexual. Aquest any, malgrat la pandèmia, hem treballat per consolidar i reforçar la intervenció en aquest camp de l'oci nocturn.

Quadre resum de l'estat de les actuacions:

Codi	Actuació	Estat 2020
1.4.1	Avaluació i ampliació del programa "No callem".	En execució
1.4.2	Definició d'un protocol o una guia de ciutat per a la prevenció, la detecció, la intervenció i la comunicació contra les agressions i els assetjaments sexuals en l'espai públic.	No iniciada
1.4.3	Harmonització del model de servei d'estand o dispositiu antimasclista en el marc de processos comunitaris vinculats a les festes majors i les festes populars.	En execució
1.4.4	Desplegament d'estands o dispositius antimasclistes de caràcter comunitari en les festes vinculades a les diferents comunitats migrants de la ciutat.	No iniciada
1.4.5	Desplegament d'un model itinerant d'estands mòbils antimasclistes.	No iniciada
1.4.6	Vinculació de les iniciatives d'intervenció en l'oci nocturn amb els serveis de joventut i l'alumnat de secundària de la ciutat.	No iniciada
1.4.7	Definició de plans d'acció per espais amb molta concentració d'oci nocturn de la ciutat.	Finalitzada

Durant el 2020, l'**afectació de la pandèmia sobre l'obertura de sales i espais de concerts i festivals** ha dificultat tant el seguiment de la implementació del **Protocol 'No callem' contra les agressions i els assetjaments sexuals en espais d'oci nocturn**⁸ com el desenvolupament de les accions formatives adreçades al personal. Les mesures sanitàries han comportat, en un primer moment, la suspensió de gran part de l'activitat musical així com de la programació de concerts i festivals, fins a l'actual tancament dels espais. Durant el tancament dels locals s'ha aprofitat per treballar una **proposta formativa amb un disseny nou de format online de formació i capacitació**, encara pendent de tancar.

Després d'haver avaluat els protocols d'actuació davant situacions de violència masclista en els diferents districtes, aquest any s'ha iniciat un **procés d'harmonització en un únic protocol que sigui útil per a tots els districtes de la ciutat**. La metodologia de treball contempla la realització d'entrevistes a persones clau, com ara les Tècniques de Dones o professionals de la salut de cada districte. Es procurarà que sigui un projecte viu, en el què l'expertesa i coneixements dels i les professionals de referència serveixin per dissenyar una eina útil i profitosa en la seva aplicació real. **El resultat esperat és un protocol de ciutat, aplicable a tots els districtes i a qualsevol concentració de persones en l'espai públic**, amb uns criteris d'actuació unificats davant possibles situacions de violència masclista en aquests contextos.

Per tal de garantir l'atenció en espais amb molta concentració d'oci nocturn, a més de mantenir la informació relativa als serveis a través del web BCN Antimasclista, durant la celebració de les Festes de la Mercè es va establir un **servei específic al Centre de Coordinació (CECOR)**, la participació tècnica de la Direcció de Feminismes i LGTBI i de la Guàrdia Urbana de Barcelona. A través d'aquest dispositiu es va fer un **seguiment de l'ús del hashtag #BCNAntimasclista per poder donar resposta a possibles requeriments a través de les xarxes socials**. Les publicacions amb aquesta marca van ser monitoritzades i el protocol establert preveia l'actuació policial de la patrulla assignada a cada zona, en cas de ser requerida. Donada l'escassa afluència de públic als actes de la Mercè la incidència del hashtag va ser molt baixa. Tot i així, cal tenir en compte que es tracta d'un projecte pilot i que es preveu difondre'l amb més intensitat perquè la ciutadania conegui i faci servir aquest recurs.

1.5. Espai públic

La combinació de millores urbanes i econòmiques amb perspectiva de gènere permet una transformació de l'espai públic i fa possible desenvolupar un urbanisme de la vida quotidiana. Aquest any, juntament amb les actuacions que expliquem a continuació, s'ha treballat en fer realitat una transformació de l'espai públic dels polígons, per fer possible una revitalització de la zona i del veïnatge que els envolta.

⁸ https://ajuntament.barcelona.cat/bcnantimasclista/sites/default/files/protocol_oci_nocturn_cat_0.pdf

Quadre resum de l'estat de les actuacions:

Codi	Actuació	Estat 2020
1.5.1	Consolidació de la participació sistemàtica de les dones en el disseny de la ciutat.	En execució
1.5.2	Incorporació de millores tècniques i ampliació de la difusió de l'app Barcelona Antimasclista.	En execució
1.5.3	Mapatge de la ciutat en termes d'autonomia de les dones i definició i desplegament d'intervencions específiques de millora de l'espai públic en zones on la percepció d'inseguretat de les dones és més acusada.	En execució

En el marc de la mesura de govern *Urbanisme amb perspectiva de gènere*⁹, que inclou un paquet de mesures per integrar la mirada de gènere en totes les polítiques urbanístiques i aconseguir una ciutat més justa, igualitària, segura i sense barreres, es va dissenyar un **Manual d'urbanisme de la vida quotidiana**¹⁰, amb metodologies i eines dirigides als equips tècnics municipals per a la seva aplicació en la planificació, redacció i execució dels plans i projectes de transformació física de la ciutat. El manual integra les **aportacions de les 278 dones que han participat en 12 marxes exploratòries** desenvolupades des del 2016 a diferents punts de la ciutat, i constitueix l'eina que s'ha començat a aplicar en l'activitat urbanística municipal.

Aquestes marxes, que es van portar a terme amb la col·laboració de Col·lectiu Punt 6 i d'Equal Saree, dues entitats d'expertes en urbanisme i arquitectura amb perspectiva de gènere, han servit per analitzar l'espai públic, les façanes, els vials, els elements urbans, l'entorn i els usos de l'espai, des del punt de vista de la vida quotidiana i de cures. Destacar també l'empoderament que suposa per al grup de dones el fet de compartir les seves percepcions sobre l'espai quotidià i reivindicar-ne la corresponent millora.

Pel que fa al compromís d'elaborar un mapa de ciutat en termes d'autonomia de les dones, a més de recollir i "mapificar" sobre el plànol de la ciutat la informació obtinguda a través de les marxes exploratòries, cal destacar ***l'Estudi per a la diagnosi urbana amb perspectiva de gènere del front marítim de la ciutat de Barcelona***¹¹, realitzat a finals de 2019 amb el suport d'Equal Saree. Aquest estudi consisteix en una diagnosi de qualitat urbana centrada en l'anàlisi de la seguretat i de la percepció de seguretat des d'una perspectiva de gènere en l'àmbit específic del Front Marítim, és a dir, integrant part dels barris de la Barceloneta i la Vila Olímpica i, per tant, dels districtes de Sant Martí i Ciutat Vella. Per a la seva elaboració s'utilitza el *Manual d'Urbanisme de la vida quotidiana*, que incorpora diferents tècniques per analitzar tant els aspectes físics com els aspectes socials i psicològics que influeixen en la manera com són percebuts els espais.

⁹ https://ajuntament.barcelona.cat/dones/sites/default/files/documentacio/mesuradegovernurbanismeigenere_220317.pdf

¹⁰ <https://bcnroc.ajuntament.barcelona.cat/jspui/handle/11703/112461>

¹¹ <https://bcnroc.ajuntament.barcelona.cat/jspui/handle/11703/119746>

Vinculat a la prevenció de la violència en l'espai públic, el 2019 es va dissenyar **l'APP BCN Antimasclista**. Al cap d'uns mesos d'estar en funcionament es va iniciar un treball de millores tècniques per tal de suplir les mancances detectades. A la primavera del 2020 es va posar en marxa una nova versió de l'APP amb algunes novetats:

- Una nova imatge gràfica i textos actualitzats.
- Un nou apartat anomenat "Com funciona", que és un tutorial.
- Un sistema de geolocalització que, entre d'altres, permet accedir a les adreces i telèfons dels diversos serveis i recursos d'atenció de salut, PIADS i policia més a prop de la persona que informa de l'assetjament.
- Un botó flotant per trucar directament al 112.
- Adequació de l'APP per emetre missatges push.

Paral·lelament, en col·laboració amb l'Oficina Municipal de Dades, aquest 2020 s'ha creat un aplicatiu per tal de poder analitzar tota la informació obtinguda dels informes de les agressions i assetjaments denunciats a l'APP.

L'anàlisi d'aquesta informació posa de manifest que des del seu llançament, **169 persones (83,4% dones, 11,2% homes, 3% dones trans i 2,4% altres) han informat d'algun tipus d'assetjament o agressió masclista a l'espai públic de Barcelona**. D'aquestes 169, 131 agressions/assetjaments es van informar l'any 2019 i 38 s'han comunicat l'any 2020. Malauradament, la crisi sanitària i l'aplicació de l'estat d'alarma amb diverses mesures de restricció dels moviments de la població, ha influït en el nivell de comunicació d'agressions i assetjaments l'any 2020, que és molt baix, pel que en aquests moments s'està valorant la continuïtat del projecte.

Per últim, assenyalar les **actuacions de renovació de l'enllumenat públic** que s'estan portant a terme, amb una tecnologia led que proporciona més sensació de llum i una homogeneïtat molt alta, de manera que s'eviten els punts foscos i s'incrementa la percepció de seguretat.

1.6. Educació sexual i nous referents

La MG estableix la necessitat de reforçar i integrar en un marc unificat i potent que incorpori una reflexió crítica sobre els rols de gènere, les relacions igualitàries i la sexualitat com a part de la vivència humana. Les actuacions que s'han fet han anat dirigides a suplir aquest dèficit, que constitueix un dels elements que afavoreixen la violència.

Quadre resum de l'estat de les actuacions:

Codi	Actuació	Estat 2020
1.6.1	Consolidació de la Xarxa d'Escoles per la Igualtat i la no-Discriminació.	En execució
1.6.2	Suport als centres educatius de totes les etapes per a la incorporació de pràctiques coeducatives amb perspectiva interseccional, articulant una estratègia soft amb els	En execució

	centres que no participen en la Xarxa.	
1.6.4	Elaboració i difusió d'eines de detecció i abordatge d'assetjaments masclistes i LGTBI-fòbics als centres educatius.	En execució
1.6.5	Reforç del suport, l'acompanyament i la col·laboració amb les associacions de famílies d'alumnat (AFA) en l'impuls de la coeducació, la prevenció del sexisme i l'educació sexual i afectiva.	En execució
1.6.6	Desenvolupament de projectes i accions de comunicació que trenquin els estereotips femenins i masculins més enllà de l'àmbit escolar.	En execució
1.6.7	Formació específica en matèria de prevenció del sexisme, diversitat sexual i de gènere i educació sexual i afectiva adreçada a monitores i monitors de l'educació en el lleure, l'esport i l'àmbit socioeducatiu.	En execució
1.6.8	Desenvolupament de programes d'educació afectiva i sexual en l'àmbit educatiu	En execució
1.6.9	Millora del coneixement i les eines per a l'educació sexual i afectiva incorporant una perspectiva interseccional.	En execució
1.6.10	Incorporació de les línies de treball sobre prevenció de violències masclistes i sobre sexualitats en els programes de salut comunitària, de salut mental, en les escoles de salut de les persones grans i les activitats vinculades al món de la diversitat funcional.	No iniciada
1.6.11	Impuls d'una setmana anual de les sexualitats, amb activitats i debats sobre el món de la sexualitat.	No iniciada
1.6.12	Promoció de models positius i transformadors de masculinitat definint una línia d'acció al respecte que integri i vagi més enllà de les iniciatives ja existents.	No iniciada

Durant el 2019 es va estendre el **projecte pilot Xarxa d'escoles per la igualtat, la coeducació, i la no-discriminació¹²**, impulsat per la Regidoria de Feminismes i LGTBI en cursos anteriors. Els objectius del projecte són prevenir la violència i la discriminació per raó de sexe, identitat de gènere, orientació afectiu-sexual, origen ètnico-cultural i funcionalitat; i promoure relacions equitatives, lliures, corresponsables, satisfactòries i superadores de prejudicis i estereotips. Representa una intervenció intencionada i sistemàtica a mitjà i llarg termini per eradicar totes les seves formes de violència i discriminació en el si de la comunitat educativa.

Des del curs 2018-2019 el projecte està gestionat pel Consorci d'Educació de Barcelona (CEB), que en la primera convocatòria va aconseguir un total de 14 adhesions, si bé un dels centres va abandonar el programa. **En el curs 2019-2020 s'han sumat 6 centres educatius, dos dels quals són centres d'educació infantil i primària.** Segons la distribució geogràfica tots els districtes de la ciutat, a excepció d'Horta-Guinardó, compten amb algun centre incorporat. Destaca Nou Barris, que amb un total de 5 centres adherits és el districte amb la participació més elevada.

¹² <https://ajuntament.barcelona.cat/ciutateducadora/ca/projectes/xarxa-d%E2%80%99escoles-i-instituts-la-igualtat-i-la-no-discriminaci%C3%B3>

Per a la formació del personal docent el programa inclou un format de conferències que es desenvolupen al llarg del curs escolar. **En aquests segona convocatòria s'hi han incorporat 86 docents**, amb una fluctuació elevada deguda a l'alta mobilitat del professorat als centres educatius.

En paral·lel, el **Programa Escoles per la Igualtat i la Diversitat**¹³ ofereix formació i acompanyament a les comunitats educatives de centres públics i concertats d'infantil, primària i secundària de la ciutat, per a la prevenció de les relacions abusives, la violència masclista i la discriminació per motius relacionats amb els tres eixos del programa: diversitat afectiva sexual i de gènere, diversitat d'origen, cultural i religiosa, i diversitat funcional. El programa inclou 4 sessions d'acompanyament i assessorament encaminades a enfortir els lligams entre el centre i la seva comunitat educativa.

Actualment, 524 docents dels 27 centres educatius que estan implementant el Programa estan inscrits a la formació que imparteix l'Institut Diversitas¹⁴.

Durant el 2020 el Programa *Escoles per la Igualtat i la Diversitat* s'ha vist afectat per la situació de confinament. La formació presencial ha passat a ser telemàtica, els materials pedagògics (maletes i exposició) han deixat de circular i s'han suspès els tallers. Per aquest motiu, la pàgina web del programa s'ha convertit en una eina essencial per fer arribar al professorat els materials i recursos formatius. També a través d'aquesta pàgina es desenvolupa una **estratègia formativa per contribuir a trencar els estereotips més enllà de l'àmbit escolar**. L'apartat públic inclou seccions destinades a la publicació de documents i notícies d'actualitat, amb una entrada específica sobre diversitat afectiva sexual i de gènere. El Programa té també un compte de Twitter¹⁵ i disposa d'una aplicació de videojoc – MIST (Missió Internet sense Trols), disponible a Google Play i Apple Store – per atraure i sensibilitzar la població adolescent, gran consumidora de xarxes socials i aplicacions digitals, en la detecció de discursos discriminatoris a Internet i la necessitat de generar narratives alternatives que afavoreixin conceptes com la diversitat, la convivència i els drets humans.

En el curs 2019-2020, la **XXV edició de l'Audiència Pública als Nois i les Noies de la Ciutat, "Educant en la igualtat"**, va comptar amb el partenariat de la Direcció de Feminismes i LGTBI per tal d'incorporar una mirada feminista en aquesta iniciativa que organitza l'Institut Municipal d'Educació de Barcelona. El projecte, que dona veu a infants i adolescents d'escoles, instituts i centres d'educació especial, desplega diverses activitats educatives orientades a promoure l'intercanvi d'idees, estimular el pensament crític i elaborar propostes i solucions raonades i raonables. **Actualment hi participen un nombre aproximat de 1.800 noies i nois de 36 centres educatius** repartits per tots els districtes de la ciutat. A través d'aquest partenariat, es pretén, entre d'altres, identificar la presència d'actituds masclistes en l'entorn quotidià per tal de desenvolupar una mirada crítica i dissenyar estratègies per prevenir les relacions abusives, la violència masclista i la discriminació per raó de gènere o d'orientació sexual.

¹³ <https://igualtatidiversitat.edubcn.cat/>

¹⁴ <https://institutdiversitas.org/>

¹⁵ @igualtat_edubcn

Per altra banda, també en coordinació amb el CEB, s'ha dissenyat la **Guia per l'abordatge de l'assetjament escolar heterosexista**. Durant aquest període s'ha treballat amb el Consorci els aspectes claus respecte als continguts i s'han organitzat grups de contrast amb agents clau i persones expertes. També s'ha treballat amb la Taula contra LGTBfòbia per coordinar i acordar les línies d'actuació en l'àmbit de la prevenció, quedant pendents el disseny i la maquetació de la Guia per a la seva presentació en una jornada oberta als agents implicats el 2021.

Per a la formació específica en matèria de prevenció del sexisme, diversitat sexual i de gènere i educació sexual i afectiva adreçada a monitores i monitors de l'educació en el lleure, l'esport i l'àmbit socioeducatiu, des de l'Estratègia compartida de Salut Sexual i Reproductiva de la ciutat de Barcelona (ESSIR), conjuntament amb Pla de Barris, el Districte de Ciutat Vella i l'Agència de Salut Pública de Barcelona (ASPB), entre finals del 2019 i el primer trimestre del 2020 es va dur a terme una **formació de 20 hores, més 10 hores d'acompanyament, per a entitats comunitàries que treballen amb joves del districte**. La formació va ser impartida per les entitats SIDA STUDI i Creación Positiva en base a una **Guia per una Formació bàsica en Salut Sexual i Reproductiva - Drets Sexuals i Cures: reflexions feministes per a intervencions comunitàries**, actualment en fase d'edició. Està previst que aquesta formació es vagi replicant en el mateix districte i en altres districtes de la ciutat quan les circumstàncies de presencialitat ho permetin.

També des de l'ESSIR es treballa conjuntament amb el Departament d'Atenció Social a la Família i la Infància de l'Institut Municipal de Serveis Socials (IMSS) i amb l'entitat CJAS en el disseny d'un **Model per l'abordatge i promoció de la salut sexual als Centres Oberts de Barcelona**, basat en els Drets Sexuals i Reproductius i amb una perspectiva feminista i interseccional que té en compte les diversitats (sexuals, culturals, etc.) i aborda desigualtats estructurals com el sexisme o el binarisme hetero-normatiu. **S'ha realitzat un pilotatge als dos Centres Oberts municipals, Sant Martí i Les Corts-Sants**, i properament es presentarà la proposta als diversos grups (motor, estratègic i d'intervenció) de la Xarxa de Centres Oberts per a la seva revisió. Es preveu que aquest Model pugui fer-se extensiu a tots els centres de la Xarxa.

L'Agència de Salut Pública de Barcelona (ASPB) és l'agent clau per a l'impuls de **programes i activitats d'educació afectiva i sexual en l'àmbit educatiu**, amb una cobertura aproximada d'un terç dels centres escolars de la ciutat. Els programes més destacats en aquesta línia són:

- **Parlem-ne, no et tallis¹⁶**, adreçat a estudiants de secundària, centres d'educació especial, programes de Formació i Inserció i cicles de Formació Professional grau mitjà, **per a la prevenció de les relacions sexuals no protegides, l'embaràs adolescent i les infeccions de transmissió sexual**. El programa, amb més de 10 anys d'existència, **ha estat revisat** segons la *Guia de Criteris de qualitat de les intervencions d'educació afectiva i sexual*

¹⁶ <https://www.aspb.cat/documents/parlem-ne-no-et-tallis/>

implementades als centres educatius de la ciutat de Barcelona¹⁷, dissenyada per l'ESSIR, conjuntament amb el CEB, l'ASPB i diverses entitats expertes, per tal de millorar la qualitat de les intervencions, incorporant aspectes com la diversitat sexual i cultural, la diversitat funcional en procés o la transversalitat. Algunes de les adaptacions, que s'han realitzat en territoris on es desenvolupa el programa *Barcelona Salut als Barris*, per millorar la salut i el benestar dels barris en situació més desfavorida, són:

- **Creixent en salut**, que el curs 2018-19 va arribar a **926 adolescents de 12 centres escolars**.
- **Opcions**, arribant a **187 alumnes de 5 centres educatius del barri del Raval**, el que representa una cobertura del 71% dels centres i el 60% de l'alumnat del barri.
- Altres adaptacions diverses, que durant el curs van consistir en **38 tallers a l'aula, amb un total de 950 alumnes, i 18 intervencions de Teatre Fòrum per a 900 alumnes**.
- **1,2,3,emoció!**¹⁸, adreçat a població escolaritzada del segon cicle d'educació infantil, és un **programa de promoció de la salut i prevenció de conductes de risc** mitjançant el desenvolupament de competències emocionals. Actualment està en procés d'avaluació.

També en matèria d'educació afectiva sexual, durant el curs 2018-2019 cal destacar les **unitats d'atenció a la salut sexual i reproductiva (ASSIR) a 31 escoles, Consulta Oberta del programa Salut Escola a 26 escoles i Punts JIP (Joventut)**.

1.7. Àmbit laboral

La diagnosi de la MG constata la necessitat de definir i difondre els protocols específics contra l'assetjament sexual i per raó de sexe en l'àmbit laboral i implantar actuacions en matèria de prevenció i abordatge de casos, amb un millor acompanyant de les víctimes. Les diferents actuacions que s'han portat ha terme aquest any han anat encaminades a consolidar aquestes eines de prevenció i sensibilització per promoure un entorn lliure d'assetjament.

Quadre resum de l'estat de les actuacions:

Codi	Actuació	Estat 2020
1.7.1	Consolidació de les eines contra l'assetjament sexual i per raó de gènere a l'Ajuntament de Barcelona.	En execució
1.7.2	Impuls d'actuacions per acompanyar les empreses de la ciutat en l'abordatge de l'assetjament sexual i per raó de sexe mitjançant informació i formació.	En execució
1.7.3	Promoció del coneixement i abordatge de l'assetjament sexual i per raó de sexe des dels dispositius municipals d'orientació i defensa dels drets laborals.	En execució

¹⁷ <https://www.aspb.cat/documents/document-de-lestrategia-per-a-la-salut-sexual-i-reproductiva-grup-de-treball-de-lambit-educatiu-escolar/>

¹⁸ <https://www.aspb.cat/documents/1-2-3-emocio/>

1.7.4	Impuls de la creació d'un grup de treball local amb tots els agents implicats i experts en la matèria (per promoure el coneixement dels casos, la interdisciplinarietat, el treball transversal i l'obtenció de dades i indicadors sobre l'assetjament sexual i per raó de sexe en l'entorn laboral a la ciutat).	No iniciada
1.7.5	Revisió del model de treball de Barcelona Activa en relació amb l'empoderament econòmic, la inserció laboral i la millora de l'ocupabilitat de les dones en situació de violència, incloent-hi les que es troben en irregularitat administrativa.	En execució
1.7.6	Impuls d'actuacions orientades específicament a abordar l'assetjament sexual i per raó de sexe en el sector de la neteja, la llar i les cures.	No iniciada

En l'àmbit laboral, i concretament pel que fa a la **consolidació d'eines per a la prevenció i l'abordatge de l'assetjament sexual i per raó de sexe a l'Ajuntament**, aquesta passa pel desplegament de dues estratègies: en primer lloc, des de la sensibilització, la formació i la implicació de totes les persones que integren l'organització i, en segon lloc, a partir de l'establiment de mecanismes clars i objectius d'intervenció davant d'eventuals casos d'assetjament.

Amb relació a la primera, és imminent el **llançament d'un curs online sobre assetjament sexual i per raó de sexe, adreçat a tota la plantilla tant de l'Ajuntament** així com dels Organismes Autònoms i altres ens adherits a l'Acord regulador de les condicions de treball dels empleats públics de l'Ajuntament de Barcelona.

En quant als mecanismes, l'Ajuntament compta amb el **Protocol per a la prevenció, la detecció, l'actuació i la resolució de situacions d'assetjament sexual i d'assetjament per raó de sexe**. Aquest va ser aprovat el març del 2017, com a resultat de la decisió de separar l'abordatge dels casos d'assetjament sexual i d'assetjament per raó de sexe de la resta d'assetjaments, per a un millor abordatge dels mateixos, atès que fins al moment es canalitzaven a través d'un únic protocol. Si bé s'ha fet una difusió àmplia, fent-lo accessible a través de la intranet i mitjançant la distribució d'un tríptic informatiu, la diagnosi del *III Pla d'igualtat d'oportunitats entre homes i dones a l'Ajuntament de Barcelona (2020-2023)* detecta un baix coneixement del Protocol entre la plantilla, pel que pren especial rellevància el curs que s'impulsa a partir d'ara.

Paral·lelament, s'ha iniciat un **treball amb 9 dels ens participats de l'Ajuntament amb l'objectiu que tots disposin d'un pla d'igualtat intern i d'un protocol de prevenció i abordatge de l'assetjament sexual i per raó de sexe**. Concretament, s'està oferint acompanyament tècnic a través d'un procés de treball a mida de cada ens, amb unes bases mínimes compartides i uns indicadors comuns.

Destaquen el avenços en aquesta línia de **Barcelona Activa (BASA)**, l'agència de desenvolupament local de l'Ajuntament de Barcelona, que ha dissenyat un **nou protocol** en el que, a més de desvincular-ho d'altres formes d'assetjament, com el psicològic i el laboral, **per primer cop incorpora l'assetjament per motiu de diversitat sexual i de gènere**. Altres millores tenen a veure amb el rol de la Comissió Tècnica d'Investigació, que comptarà amb agents externs per garantir la millor resolució dels casos i els drets de totes les persones implicades.

Un cop el protocol hagi estat aprovat per la Comissió d'Igualtat i Diversitat **es desenvoluparan eines que permetin monitoritzar la seva aplicació i efectivitat**. Així mateix, en el marc del Pla de formació intern en igualtat i diversitat 2020-2021, **es realitzarà una acció formativa adreçada a tota la plantilla per donar a conèixer i explicar el nou protocol**.

El 25 de novembre, amb motiu de la commemoració del Dia Internacional per l'Eliminació de la Violència vers les Dones, està prevista la realització d'un **webinar informatiu sobre els diferents tipus i àmbits de la violència masclista, i per donar eines a la plantilla de BASA per detectar i conèixer els recursos municipals de derivació**. En aquest acte, d'especial interès per als equips d'atenció a la ciutadania, participaran el Departament d'Atenció i Acollida per Violència Masclista i els Punts d'Informació i Atenció a les Dones (PIAD).

Per altra banda, des del **Servei d'Assessorament a Empreses en matèria d'Igualtat**¹⁹, prestat per la Direcció de Serveis de Gènere i Polítiques del Temps a través de l'Oficina d'Atenció a les Empreses (OAE) de BASA, es continua donant suport i acompanyament a aquelles empreses de la ciutat que volen encetar mesures de foment de la igualtat. **Entre el 2019 i el 2020 s'han atès un total de 63 empreses, de les quals 20 han fet consultes directament relacionades amb el disseny de mecanismes per prevenir i abordar l'assetjament sexual i per raó de sexe**.

En molts casos aquestes consultes es deriven a la formació especialitzada que ofereix BASA. **Entre gener i octubre de 2020, 155 persones (86 dones i 69 homes) han participat en 10 accions formatives online**, amb una valoració mitjana de 7,7 punts; **3 persones (2 homes i una dona) han assistit a una formació presencial**, amb una valoració mitjana de 8,9 punts; i **4 persones (2 dones i 2 homes) han participat en una formació en streaming**, amb una valoració mitjana de 7,4 punts.

En el darrer trimestre de l'any s'ha iniciat un **procés destinat a reforçar la sensibilització i el compliment de les mesures d'igualtat, inclosa la prevenció i abordatge de l'assetjament, entre les empreses instal·lades al Parc Tecnològic i les incubades del Viver i d'Almogàvers**. Aquesta acció s'ha endarrerit a causa de la crisi sanitària, pel que no serà possible disposar de dades fins a final de 2021. El mateix ha succeït respecte a l'**obligació, per part de l'equip prospector de les ofertes de feina, de recollir la informació relativa a l'aplicació de mesures i/o protocols per a la prevenció i abordatge de l'assetjament sexual i per raó de sexe**, una actuació destinada a identificar la implantació d'aquestes mesures en el teixit empresarial de la ciutat.

Per tal de donar compliment a l'objectiu de fer dels **Punts de Defensa de Drets Laboral (PDDL)** espais de referència on adreçar-se en cas d'assetjament sexual i per raó de sexe, la nova licitació d'ampliació del servei, el proper gener de 2021, **preveu la contractació de personal de l'àmbit del Dret amb coneixements específics en matèria de gènere i d'assetjament sexual i per raó de sexe a l'entorn laboral**. Actualment l'Ajuntament compta amb una Xarxa de Serveis Jurídics en la què hi participen els PIAD i els PDDL, entre d'altres, amb l'objectiu de fomentar el treball en xarxa i facilitar les derivacions.

¹⁹ <https://empreses.barcelonactiva.cat/ca/web/es/servei-d-assessorament-per-la-igualtat>

Pel que fa a la promoció de la inserció laboral i millora de l'ocupabilitat de les dones en situació de violència, **BASA ha gestionat 39 candidatures de dones derivades del Servei d'Atenció i Recuperació i Acollida (SARA)**. 4 han estat contractades, si bé alguns processos de selecció no es tancaran fins a finals d'any i és probable que aquesta xifra augmenti. Atès que el 40% de les candidates no estaven inscrites com a demandants d'ocupació al SOC no s'ha pogut procedir encara a introduir-les en les ofertes disponibles. **El 2021 s'iniciarà una formació especialitzada per a l'equip d'orientació i inserció laboral**, a càrrec del Departament de Feminismes i LGTBI de l'Ajuntament, **amb la finalitat de dissenyar un Protocol d'accés i atenció a mida en els serveis d'ocupació a dones víctimes de violència masclista**.

2. MILLORA DE L'ATENCIÓ A LES VIOLÈNCIES MASCLISTES

Aquest segon bloc consolida el model de Barcelona d'atenció a les violències, potenciant un treball en xarxa eficaç i eficient, i una intervenció coordinada tant en objectius com en estratègies. Les actuacions que s'han portat a terme estan orientades a millorar la capacitat d'atenció a les dones, tenint en compte també la diversitat per raó d'edat, origen, o orientació sexual.

2.1. Coordinació

Aquestes actuacions estan dirigides a millorar el funcionament del Circuit per poder abordar al màxim nivell la coordinació de les institucions implicades, així com altres instàncies de coordinació específiques per a la prevenció, detecció, atenció, recuperació i reparació de les violències masclistes.

Quadre resum de l'estat de les actuacions:

Codi	Actuació	Estat 2020
2.1.1	Definició dels protocols de coordinació, actuació i derivació del Circuit Barcelona contra la Violència Masclista.	No iniciada
2.1.2	Definició del model dels circuits territorials de violència masclista en col·laboració amb els districtes.	No iniciada
2.1.3	Incorporació als circuits territorials de violència masclista de les entitats dels consells de dones.	En execució
2.1.4	Actualització del pla de treball i formació del Circuit.	En execució
2.1.5	Millora de l'acollida als nous membres del Circuit.	En execució
2.1.6	Millora de la coordinació entre serveis d'atenció i entitats socials implicades en l'atenció de les dones.	No iniciada

El 2019 s'han integrat per primera vegada entitats de lluita contra la violència als diferents circuits territorials. El mes d'octubre s'enceta un procediment obert de recollida de candidatures que finalitza el febrer de 2020, quan es fa pública la relació de les entitats que s'incorporen als circuits de cada districte, enfortint així la cooperació entre els serveis públics i el teixit associatiu.

El Pla d'acollida i formació de les professionals que representen als diferents serveis en els Circuits Territorials (Centres de Serveis Socials, PIAD, CAP, CUAP, Hospitals, Guàrdia Urbana, CSMA, etc.) **s'ha reforçat a través de la creació de la Comunitat de Pràctica (CoP) *Benvinguda al CVM-BCN***. Les CoP, que poden ser tant presencials com virtuals, són grups de persones que comparteixen, a partir de la seva pràctica professional, coneixements al voltant d'una necessitat o idea de millora. Actualment es treballa en el disseny d'una documentació comuna que s'anirà actualitzant a mesura que sorgeixin noves informacions.

Per altra banda, tot i que l'estat d'emergència no ha permès la realització de les dues formacions planificades anualment (*Procés de recuperació de la Violència Masclista i Eina, protocol RVD-BCN*), **alguns circuits territorials estan duent a terme o preveuen fer formacions en un futur immediat.** És el cas del Circuit de Sant Martí, que entre octubre i novembre de 2020 va impartir la formació *Perspectiva interseccional contextualitzada i aplicació en l'àmbit de la intervenció social*, i del circuit de Sants-Montjuïc, que el 13 de novembre celebra la Jornada de treball *Parlem de violències sexuals*.

Per últim, El 23 d'octubre de 2020 va tenir lloc la **Sessió plenària del CVM-BCN** incloent:

- Una **presentació de les novetats en les prestacions en els casos de violència masclista dels següents organismes: INSS, SEPE i Tresoreria GSS**, en la què hi va participar el subdelegat del govern a Barcelona, Carlos Prieto Gómez, i les responsables de Barcelona i de Catalunya de la Unitat de violència envers les dones de la Delegació del Govern a Catalunya.
- La **presentació de l'estudi "Violència masclista en l'àmbit de la parella des d'una perspectiva de salut pública: anàlisi de situació en la ciutat de Barcelona, 2019"**²⁰ per part de Glòria Pérez, de Sistemes d'Informació Sanitària en Salut de l'ASPB.

2.2. Serveis d'atenció

S'han portat a terme actuacions necessàries per millorar i ampliar els espais especialitzats en violència masclista creant dispositius i recursos nous, i adaptant els serveis a l'estat d'alarma i confinament que hem viscut.

Quadre resum de l'estat de les actuacions:

²⁰ <https://www.aspb.cat/documents/analisi-situacio-violencia-masclista/>

Codi	Actuació	Estat 2020
2.2.1	Reedició, en col·laboració amb la Generalitat de Catalunya, de l'Enquesta de violència masclista.	En execució
2.2.2	Suport a les entitats socials i als col·lectius feministes en la seva tasca d'atenció a les dones i infants.	No iniciada
2.2.3	Pla de millora i manteniment dels equipaments i zones de treball dels PIAD.	En execució
2.2.4	Anàlisi d'usos del servei per avaluar l'eficàcia i eficiència de l'actual distribució territorial.	En execució
2.2.5	Consolidació dels PIAD com a espais de promoció dels drets de les dones i d'atenció als casos de violència mitjana i lleu.	No iniciada
2.2.6	Impuls de l'estratègia comunitària i l'arrelament territorial dels PIAD.	En execució
2.2.7	Finalització del procés d'avaluació dels riscos psicosocials dels PIAD.	Finalitzada
2.2.8	Consolidació del model de servei del SARA, reforçant-ne i agilitzant-ne la gestió.	En execució
2.2.9	Actualització dels estàndards d'atenció del servei.	En execució
2.2.10	Implantació d'un sistema de centre d'atenció telefònica per garantir l'atenció telefònica i la coordinació.	En execució
2.2.11	Finalització del procés d'avaluació dels riscos psicosocials del SARA.	Finalitzada
2.2.12	Ampliació del nombre de pisos municipals d'acolliment per violència masclista.	En execució
2.2.13	Renovació i ampliació de l'Acord marc de serveis d'acolliment d'urgència, llarga estada i fase d'autonomia per a dones víctimes de violència masclista i els seus fills i filles.	En execució
2.2.14	Treball amb la Generalitat per compartir la despesa dels dispositius d'acolliment residencials.	No iniciada
2.2.15	Trasllat del SAH a un nou espai.	En execució
2.2.16	Ampliació de la intervenció del SAH en l'àmbit preventiu i de promoció de masculinitats igualitàries.	En execució
2.2.17	Reforç de l'acompanyament del SAH a altres serveis municipals per incorporar el canvi en la masculinitat.	En execució
2.2.18	Col·laboració amb els centres de serveis socials per detectar homes amb indicadors de violència masclista.	En execució
2.2.19	Elaboració de materials per complementar la intervenció grupal.	No iniciada
2.2.20	Desenvolupament d'accions preventives i d'intervenció entre el programa "Canviem-ho" i el SAH-Joves.	En execució
2.2.21	Consolidació del model de gestió de la UTEH.	En execució

2.2.22	Formació en tràfic de persones amb finalitat d'exploració sexual en els serveis i els actors implicats.	En execució
2.2.23	Impuls i seguiment de la Taula Interinstitucional contra el Tràfic d'Éssers Humans i del Circuit Barcelona contra el Tràfic d'Éssers Humans amb Finalitats d'Exploració Sexual.	No iniciada
2.2.24	Dotació de places residencials per a persones víctimes de TEH.	Finalitzada
2.2.25	Realització d'estudis i avaluacions per a millorar les metodologies d'intervenció.	En execució
2.2.26	Revisió dels protocols i els models d'acompanyament a les dones per promoure models que en fomentin l'autonomia i reforcin els recursos al seu abast per encarar la seva recuperació i desenvolupar del seu projecte vital.	En execució
2.2.27	Estudi específic de les necessitats dels Centres de Serveis Socials en el seu desenvolupament de les tasques relacionades amb les violències masclistes per definir-hi millores.	No iniciada
2.2.28	Desenvolupament de sinergies amb altres departaments o àrees de l'Ajuntament amb l'objectiu d'acostar els recursos a les dones.	Finalitzada
2.2.29	Valoració del desplegament del procediment operatiu en matèria de violències masclistes de la Guàrdia Urbana i anàlisi de les millores i les necessitats en formació o altres eines.	En execució
2.2.30	Establiment d'un diàleg amb la judicatura de Barcelona i els col·legis professionals implicats per promoure la col·laboració per assolir millores en els processos judicials evitant la doble victimització de les dones (revictimització).	En execució
2.2.32	Aprofundiment en la incorporació de la perspectiva intercultural i l'experiència migratòria en l'atenció de les violències masclistes comptant amb la col·laboració dels mateixos col·lectius de dones.	En execució
2.2.33	Millora de la detecció, el seguiment i l'acompanyament d'infants i adolescents que pateixen violència masclista comptant amb tots els actors clau implicats.	No iniciada
2.2.34	Articulació més estreta dels serveis de violència dirigits a la joventut (PIAD-jove, SARA-jove i SAH-jove) amb els diferents serveis de Joventut.	En execució
2.2.35	Revisió dels procediments d'actuació per garantir la detecció i l'atenció dels casos de violència masclista que es produeixen en el col·lectiu de dones grans.	En execució
2.2.36	Treball amb l'Institut Municipal de Persones amb Discapacitat per revisar que els mecanismes de detecció, atenció i acompanyament incorporin les necessitats específiques d'aquest col·lectiu.	En execució
2.2.37	Definició d'un model d'abordatge de les violències sexo-afectives en persones LGTBI.	En execució
2.2.38	Seguiment i atenció de les necessitats en atenció de violències masclistes que pateixen les dones que exerceixen la prostitució.	En execució
2.2.39	Identificació de l'afectació específica de la violència masclista en el col·lectiu de dones sense llar i definició de les millores necessàries.	En execució

L'Ajuntament de Barcelona col·labora amb el Departament d'Interior de la Generalitat de Catalunya en la realització de l'**Enquesta de Victimització de violència masclista**. L'octubre del 2020 es va mantenir una primera reunió per revisar els ítems concrets de la propera edició, que està previst s'iniciï l'any 2021.

Durant l'últim trimestre del 2019 i al llarg del 2020 s'ha continuat treballant en la millora dels PIAD. Durant aquest període **s'ha arribat a una proposta d'arranjaments de l'espai del PIAD de Nou Barris i s'han iniciat les obres del nou centre de Porta Trinitat, on s'ubicarà el PIAD de Sant Andreu**. Aquest canvi es considera molt positiu, ja que millora els espais de treball i de visites alhora que es manté la presència en Trinitat Vella.

També **s'han adequat tots els espais dels PIAD per tal de complir amb les mesures de seguretat sanitària recomanades**. Si bé alguns centres van aturar temporalment l'activitat presencial o van haver de desplaçar-se a altres espais municipals, cal destacar que **els PIAD han donat servei de forma ininterrompuda** de forma presencial o telefònica.

Des de l'últim trimestre del 2019 i al llarg del 2020 **s'està duent a terme un procés participatiu de revisió organitzativa i d'atenció dels PIAD** amb l'objectiu d'afavorir una major eficàcia que possibiliti el seu creixement organitzatiu i professional, potenciant altres formes de treball en equip tenint en compte variables com la ubicació física, l'abast territorial i la distribució geogràfica. També **l'últim trimestre del 2019 es va concloure un procés d'avaluació dels riscos psicosocials**, fruit del qual es desgrana una matriu de mesures correctives i preventives per incorporar de manera esglaonada.

El setembre de 2020 el **Servei d'Atenció, Recuperació i Acollida (SARA) ha iniciat un procés de revisió de processos que permetrà estandaritzar l'atenció**. S'han format cinc comissions de treball per debatre, proposar i implementar millores que permetin homogeneïtzar la tasca:

- **Comissió de recursos econòmics:** a partir de l'aprovació de l'ingrés mínim vital es fa necessària la revisió dels ajuts atorgats des del servei per tal de garantir el compliment tant de la *Llei 13/2006, del 27 de juliol, de prestacions socials de caràcter econòmic*, com el *Decret d'Alcaldia S1/D/2018-1452 de 8 de juny, d'aprovació de la normativa reguladora de les bestretes de caixa fixa i les despeses per dietes, desplaçaments i representació*.
- **Comissió d'informes** a altres serveis de la xarxa d'atenció i del Circuit d'Atenció a la Violència Masclista de Barcelona.
- **Comissió de revisió dels grups psicoterapèutics i psicosocials del SARA**
- **Comissió de migració i violència masclista.**
- **Comissió d'atenció de les urgències al SARA** i revisió de l'informe de derivació al servei.

La reestructuració constant derivada de la situació sanitària ha impedit que les comissions poguessin iniciar la seva activitat fins al mes d'octubre.

Per altra banda, **s'ha incorporat l'agenda de cites del SARA al Dispositiu d'Atenció Telefònica Centralitzat (DATC)**, de manera que es garanteix la coordinació entre els diferents serveis. Està previst que la seva implementació definitiva es produeixi a principis del 2021.

Des d'octubre de 2019 i fins juliol de 2020 el grup de treball conductor de **l'Avaluació de Riscos Psicosocials del SARA** ha estat identificant l'exposició als riscos i proposant les mesures preventives a desenvolupar. La situació sanitària va endarrerir el procés, que havia d'haver finalitzat el març del 2020, pel que **s'inicia ara la implementació de les mesures a adoptar**.

Pel que fa als recursos municipals d'acolliment per violència masclista, **s'està treballant en la rehabilitació d'un edifici com a pisos d'autonomia per a persones que han viscut situacions de violència masclista** (dones i els seus fills i filles). L'equipament, que es preveu entri en funcionament a finals del 2022, consta de 4 plantes que **podran acollir fins a 20 persones**.

A mitjans del 2020 es va iniciar el procés de contractació per a la **renovació i ampliació de l'Acord marc de serveis d'acolliment d'urgència, llarga estada i fase d'autonomia per a dones víctimes de violència masclista i els seus fills i filles**, que es preveu estigui vigent cap al març. Aquesta ampliació permetrà augmentar les places tant per a persones que han patit situacions de violència masclista, com per a víctimes del tràfic d'éssers humans.

Des del **Servei d'Atenció a Homes (SAH)**, si bé les accions formatives es van veure interrompudes durant el confinament, **s'estan impartint formacions per via telemàtica al personal de diferents serveis municipals** i s'ha reprès la col·laboració amb els Centres de Serveis Socials per detectar homes amb indicadors de violència masclista. **El SAH-Joves i el programa "Canviem-ho"²¹ continuen realitzant intervencions integrals**, que van més enllà de la intervenció amb la persona agressora i abasten l'entorn on s'ha produït la situació de violència masclista. Majoritàriament les activitats es desenvolupen en entorns educatius, pel que es van haver d'interrompre durant l'estat d'alarma.

Per tal de consolidar el model de gestió de la **Unitat Municipal contra el Tràfic d'Éssers Humans (UTEH)**, la figura de **l'Educador/a social ha passat a ser estructural**, la qual cosa es considera un pas imprescindible. Des d'aquest servei i en el marc del Circuit contra la Violència Masclista, **s'han dut a terme sessions formatives** a personal dels Districtes de Ciutat Vella i Sant Andreu, el Centre Jove d'Atenció a Sexualitats (CJAS) i, com cada any, es preveu la participació en la formació sobre tràfic d'essers humans organitzada pel Cos Nacional de Policia. També **s'han creat 5 nous habitatges per a víctimes de tràfic d'essers humans**, que se sumen als 3 ja existents, dels quals un s'ha destinat a atencions d'urgència i els 4 restants a cobrir les fases de baixa, mitja i alta autonomia. **Fins al 30 de setembre del 2020, la UTEH ha derivat 61 persones a diversos recursos d'acolliment**: 7 persones a places del contracte d'emergències amb l'entitat SICAR, 20 a pisos d'autonomia del CSSB i 34 a pensions.

Entre els **estudis realitzats per millorar les metodologies d'intervenció en casos de violència masclista destaquen els informes de Violència Masclista**, amb una periodicitat setmanal durant l'estat d'alarma i mensual a partir del setembre, amb l'objectiu d'identificar l'impacte de la crisi sanitària i econòmica sobre la violència masclista. Per fer-ho s'han analitzat dades procedents de dispositius municipals (SAH i SARA), els cossos policials (GUB i Mossos d'Esquadra) i l'Institut Català de les Dones, fent una anàlisi comparada per copsar l'evolució de

²¹ <https://ajuntament.barcelona.cat/dones/ca/informacio-i-atencio/informacio-i-atencio-als-homes/projecte-canviem-ho>

la violència masclista a la ciutat segons els diferents graus d'aïllament domiciliari. Es pretén determinar si la crisi ha suposat un augment o una disminució dels casos o, per contra, s'han mantingut en els nivells registrats amb anterioritat.

De forma complementària s'han fet **dues edicions d'entrevistes a dones usuàries del SARA per aprofundir en el fenomen de la violència masclista en temps de Covid19**. Es tracta de conèixer l'evolució de la situació de violència masclista en l'àmbit de la parella a través de les experiències de les usuàries d'aquest servei. Les preguntes s'ordenen en dos blocs: un primer bloc per mesurar la violència que s'està donant vers les dones, i un segon bloc per mesurar la violència vers els fills i filles que puguin tenir en comú.

El 30 de juny, **sota el títol *Detecció i atenció dels casos de violència masclista en temps de Covid19*, es realitza una sessió webinar amb la finalitat de:**

- **Presentar les dades** d'atencions realitzades pels serveis d'atenció a la violència masclista de l'Ajuntament de Barcelona i de denúncies i incidents per motiu de violència masclista (violència de gènere i violència domèstica) registrats pels cossos policials.
- **Fomentar el debat i formular hipòtesis** sobre la possible evolució de la violència masclista a la ciutat i fórmules per fer-hi front.
- **Plantejar necessitats/propostes per millorar la detecció i atenció de dones que pateixen violències masclistes** a la ciutat, en el context actual i en el posterior escenari post-Covid19/post-aïllament domiciliari.

Per tal de **promoure l'autonomia de les dones que han patit violència masclista**, actualment s'està revisant el Circuit municipal d'atenció bàsica a les violències masclistes que, com a novetat i estableix la **possibilitat que el SARA gestioni ajuts temporals de lloguer per a dones que han finalitzat el procés de recuperació**. El protocol modificat es posarà en marxa el gener de 2021.

Per tal d'acostar els recursos a les dones **durant el confinament s'ha reforçat el suport a les xarxes comunitàries i veïnals per facilitar la prevenció, detecció i acompanyament en casos de violència masclista**. A més, des de la intervenció comunitària dels PIAD s'ha pres contacte amb les diferents xarxes de suport, així com amb les entitats i associacions dels barris, dotant-les d'informació d'interès (informació pràctica sobre mesures d'autoprotecció, recomanacions, recursos, serveis, etc.) per fer-la arribar a les dones i la ciutadania en general. **Des de l'inici de l'estat d'alarma els PIAD han contactat amb un total de 38 xarxes de suport i han donat resposta a 72 demandes**. Per tal de poder arribar a la població més vulnerable es va establir una coordinació amb la Direcció de Serveis d'Acció Comunitària per accedir als Plans de Barri i/o altres plataformes de xarxes comunitàries. Per aquesta via els PIAD van **contactar amb més de 80 entitats, associacions i/o equipaments i van donar resposta a 75 demandes**.

El desembre de 2019 la **Guàrdia Urbana de Barcelona (GUB) va crear un Grup Motor de Gènere, Violència masclista i Seguretat** per valorar el desplegament del procediment operatiu en matèria de violències masclistes i analitzar les millores i necessitats en quant a formació o altres eines. Les conclusions de l'estudi van mostrar la necessitat d'elaborar indicadors de

detecció, aprofundir en alguns elements de formació i incrementar les tasques de prevenció i coordinació amb altres serveis i amb el cos de Mossos d'Esquadra.

En el marc de la coordinació amb altres serveis, durant l'estat d'alarma i davant la situació de confinament i el descens inicial de denúncies, es va establir un grup de treball per fer un seguiment dels possibles casos de violència masclista arribats a la GUB a través del telèfon d'emergències. Entre març i juliol **el Grup interdisciplinari d'anàlisi i gestió de casos de Violència Masclista**, conformat per personal de la GUB, de la Direcció de Prevenció, de la Tinència de Seguretat, del SARA i del cos de Mossos d'Esquadra, **va analitzar 117 casos a partir de trucades rebudes o dels serveis de prevenció dels districtes**. En tots els casos es va fer una primera cerca d'informació entre els serveis d'atenció, els cossos de seguretat i bombers, quan havien intervingut, per fer una **diagnosi acurada que permetés determinar**:

- **L'inici d'una Intervenció policial de proximitat** a l'entorn, veïnatge, etc. per obtenir més informació: **26 casos**.
- **La comunicació i derivació a altres serveis: 21 casos**
- **El tancament del cas**, sempre prioritant l'autonomia de les dones, és a dir, un cop assegurat el seu accés als serveis d'atenció o bé que coneix i disposa d'eines i per accedir-hi.

Al juliol, **el grup va emetre un informe final amb 20 recomanacions** per replicar el model de treball a nivell territorial de manera permanent, dedicat sobre tot a abordar els casos sense indicadors penals, per tal de prevenir situacions més greus. A partir d'aquestes:

- La GUB ha fet un **canvi de procediment operatiu per incorporar indicadors de detecció en casos no penals** per a totes les patrulles.
- A finals de setembre va començar a funcionar un **grup territorial a Sant Martí com a prova pilot** per implantar, a partir de 2021, aquest nou model de gestió conjunta a tots els districtes.

Per aprofundir en la incorporació de la perspectiva intercultural i l'experiència migratòria en l'atenció de les violències masclistes, a principi del 2020 **s'ha finalitzat un estudi en el què van participar aproximadament 30 dones de la comunitat xinesa**. Fruit d'aquest treball es va realitzar una síntesi avaluativa i es va redactar un document de difusió dels serveis en xinès-cantonès. **També s'han dinamitzat grups de treball amb dones de context cultural peruà, bolivià i equatorià**, amb l'objectiu d'apropar els serveis d'atenció a violència masclista a comunitats d'origen divers i de valorar les dificultats d'accés als mateixos. Cal destacar el protocol de coordinació que s'està formalitzant amb **el programa de psiquiatria transcultural de l'Hospital de la Vall Hebron**.

Des de la perspectiva de la prevenció, des del projecte "Canviem-ho" s'han realitzat accions de **sensibilització i prevenció de les violències masclistes adreçades a professionals i entitats que treballen amb col·lectius migrats**, específicament amb infants i menors no acompanyats, a través de l'entitat CEAR. En la mateixa línia, **els PIAD han iniciat un procés de millora i adequació del servei respecte les atencions a dones d'orígens diversos**. Per una banda,

conjuntament amb el Pla de Barris i els Servei d'Interculturalitat i sota el títol "Cos i Dolor", **s'han format dos grups de dones paquistaneses i bengalís en els barris de Trinitat Vella i el Raval.** Durant els propers dos anys es portaran a terme aquests grups pilot en dues edicions anuals. Per altra banda, **es planteja crear un grup motor,** integrat per professionals del PIAD, del Servei d'interculturalitat i altres agents del territori, per dissenyar un **pla de revisió i millora del treball dels PIAD amb dones d'origens diversos.** El servei participarà també en el grup de treball del servei Porta Trinitat des del qual es desenvoluparan diferents estratègies comunitàries

Els PIAD han desenvolupat altres **activitats d'intervenció comunitària específicament orientades a promoure la col·laboració amb els diferents serveis de Joventut.** Així, tot i que la major part de les activitats previstes pel 2020 es van haver de suspendre, entre 2019 i 2020 tenen lloc:

- **2 "Tastets" i 7 sessions d'autodefensa per joves:** una activitat dirigida a noies joves i adolescents amb l'objectiu de potenciar la seva seguretat física i emocional a través de l'augment de la presa de consciència de l'espai, la postura i la comunicació verbal i no verbal. En aquestes sessions organitzades pels PIAD de Ciutat Vella (3), Sant Andreu (5) i Sant Martí (1) en col·laboració amb diversos serveis de Joventut (PIJ, ATE, APC, Casals de joves, etc.) **participen 90 noies.**
- **Un taller "tastet", de format més breu, de risoteràpia per joves,** combinant recursos expressius del cos, jocs i danses com a mitjà per alliberar la tensió i gaudir del contacte amb les altres persones. Organitzada pel PIAD de Les Corts en col·laboració amb el PIJ, en aquesta activitat **participen 12 joves.**

Pel que fa a aquest àmbit de treball específic amb gent jove, el SARA col·labora amb el Departament de Joventut de la Direcció de Serveis d'Infància, Joventut i Persones Grans en la **jornada formativa "Centre per famílies: prevenció de les violències sexuals en l'adolescència".** A més, des de SARA-Jove es coordina l'activitat amb professionals dels PIJ per proporcionar assessorament en casos de violències masclistes. Cal mencionar també l'**elaboració d'un document per prevenir les violències digitals per difondre entre els serveis de joventut i d'atenció a violències.**

En el marc del Circuit Barcelona contra la Violència Masclista (CVM-BCN), arran d'un assassinat succeït el 2018, es va acordar la creació d'un **grup de treball per analitzar els factors que interseccionen en la violència masclista cap a les dones grans.** El grup està conformat pel Departament de Planificació i Processos de la Direcció d'Innovació social, el Departament d'Atenció social per a la Gent gran i la Promoció de l'autonomia personal (IMSS), i el Departament d'Informació i Atenció a les Dones, comptant amb la secretaria tècnica del CVM-BCN.

A més de la revisió del Protocol de Gent Gran, ja validada, el Departament de Planificació i Processos ha dut a terme un **projecte de recerca aplicada i el disseny de la Guia d'orientació pel diagnòstic i tractament del context relacional, dinàmiques i patrons familiars en què es dona el maltractament a les persones grans,** presentada el 28 de febrer de 2020, que s'orienta a millorar el coneixement i promoure la innovació en l'abordatge psicosocial

d'aquestes situacions en el context dels serveis socials bàsics. **La Guia inclou la violència masclista de parella en persones grans com una tipologia específica i aporta recomanacions pel seu abordatge.** Es preveu que la formació vinculada al protocol, que es dissenyarà amb l'IMSS principalment dirigida a professionals de l'àmbit de la Psicologia i del Treball Social, pugui adreçar-se també a professionals del SARA i dels PIAD.

En paral·lel, a petició de l'Institut Municipal de Persones amb Discapacitat (IMPD), **s'ha començat a treballar l'abordatge de les violències masclistes, i en particular les violències sexuals, que pateixen les dones joves amb discapacitat.** Al llarg del 2020 s'han dut a terme tres sessions de treball amb professionals de l'IMPD, l'IMSS, el Consorci Sanitari de Barcelona (CSB), el Consorci de Serveis Socials (CSS), el Consorci d'Educació (CEB), el CJAS i la Direcció de Feminismes i LGTBI.

També s'han realitzat **diverses reunions de coordinació entre diferents serveis municipals centrades en l'abordatge d'aquesta violència en persones LGTBI.** A partir de la informació obtinguda en una primera anàlisi **s'ha començat a impartir formació especialitzada** al personal d'aquests serveis amb la previsió de dissenyar un model i un protocol d'actuació definitius per a l'abordatge de les violències sexo-afectives en persones LGBI.

Un col·lectiu particularment vulnerable és el de les dones que exerceixen la prostitució. Per això, atesa l'afectació específica de la Covid-19, **s'ha reforçat l'activitat d'acompanyament i suport del Servei d'Atenció Socioeducativa (SAS)** i materials de difusió que, entre d'altres, volen assegurar la capacitat d'aquestes dones d'identificar les vulneracions de drets que hagin pogut patir, proporcionant mecanismes d'autoprotecció i facilitant l'accés als recursos existents.

En els dos districtes amb més concentració de dones que exerceixen la prostitució en l'espai públic, Ciutat Vella i Les Corts, s'ha mantingut l'activitat de la **Taula d'abordatge de la violència masclista en el treball sexual**, que coordinen els Districtes, l'agència ABITS, els cossos policials i entitats i associacions de treballadores sexuals, per atendre els casos de violència masclista de manera immediata, oferint a les dones les màximes garanties de seguretat, prevenció i assistència, i respondre i fer seguiment de les problemàtiques que apareixen.

Pel que fa a les persones víctimes de tràfic d'éssers humans amb fins d'explotació sexual, al 2019 ha **finalitzat el treball de la UTEH per establir una eina d'indicadors de detecció** que serveix per a tots els serveis que poden tenir contacte amb aquesta problemàtica. Actualment s'està preparant la seva presentació a la Taula Interinstitucional contra el tràfic d'éssers humans i posteriorment al Circuit Barcelona contra la violència masclista. Durant l'estat d'alarma per la Covid-19 s'ha intensificat el seguiment telefònic de les persones ateses per la UTEH i les urgències es van atendre presencialment al SARA.

Per altra banda, **s'ha ampliat el parc d'habitatges destinats específicament a les víctimes de tràfic d'éssers humans que inicien una fase d'autonomia.** Després d'una anàlisi en profunditat s'ha estipulat que dos dels nous pisos tinguin categoria de mitja autonomia, per allotjar i

acompanyar persones amb problemàtica de salut mental, atenent la manca de recursos en aquesta línia.

Un altre col·lectiu particularment vulnerable és el de les dones sense llar. Els diversos recursos gestionats des del Departament d'Atenció a persones Sense Llar (allotjaments, pisos d'inclusió, centres residencials, centres de dia i serveis d'higiene) estan dissenyats per atendre principalment població masculina, ja que tradicionalment ha estat el perfil majoritari entre les persones sense llar. Tot i així, en els darrers anys s'ha incrementat i fet més visible la presència de dones, pel que esdevenia del tot imprescindible fer una revisió del funcionament d'aquests recursos per incorporar la perspectiva de gènere i garantir un acompanyament adequat a dones que poguessin estar patint situacions de violència.

La realització d'un informe d'anàlisi qualitatiu sobre les persones ateses a través del Programa "Primer la Llar"²², on es valora l'impacte de les trajectòries vitals en la situació de sensellarisme, va posar de manifest l'elevada presència de situacions de violència en les trajectòries vitals de les dones que s'han vist abocades a viure al carrer. Partint d'aquesta realitat el gener del 2020 es va aprovar la **Mesura de govern per a la prevenció del sensellarisme femení i la introducció de la perspectiva de gènere en l'atenció a les persones sense llar a Barcelona**, així com amb l'obertura d'un **equipament residencial especialitzat per aquest col·lectiu**. El Centre Residencial d'Inclusió "La Llabor", amb 40 habitacions individuals i una atenció integral centrada en la persona, a més d'un acompanyament social i emocional des d'una perspectiva de gènere, ofereix un espai residencial fins que les dones ateses trobin una alternativa més estable i adequada a la seva situació.

2.3. Violències sexuals

Aquest any hem reforçat els mecanismes d'atenció psicosocial, acompanyament i recuperació des d'una perspectiva empoderadora i no victimitzadora, sempre respectant l'autonomia de les dones i apuntant a una transformació individual i col·lectiva. Estem avançant cap a un marc conceptual compartit i una millor protocol·lització, coordinació i complementarietat entre serveis per abordar la complexitat i amplitud de les violències sexuals.

Quadre resum de l'estat de les actuacions:

Codi	Actuació	Estat 2020
2.3.1	Revisió del model de detecció i atenció de les violències sexuals.	En execució
2.3.2	Establiment d'un servei d'atenció telefònica psicològica i social d'urgències amb horari d'atenció les 24 hores.	No iniciada
2.3.4	Millora de la coordinació en l'atenció sanitària a les persones víctimes de violència sexual i col·laboració en l'impuls de la formació específica.	No iniciada

²² <https://ajuntament.barcelona.cat/dretssocials/ca/innovacio-social/primer-la-llar-housing-first>

2.3.5	Desenvolupament d'eines per prevenir els casos de violència masclista on es donen trastorns de salut mental i intervenir-hi.	En execució
2.3.7	Formació específica sobre violències sexuals adreçada als equips de violència (SARA, PIAD, Circuit).	En execució
2.3.8	Formació especialitzada a la Guàrdia Urbana sobre violències sexuals i protocols de coordinació i intervenció.	No iniciada
2.3.9	Definició del model de detecció i abordatge de les violències sexuals en infants i adolescents.	Finalitzada
2.3.10	Millora de la coordinació, la detecció i l'atenció a la mutilació genital femenina.	En execució

L'octubre del 2020 s'inicia la **primera fase de revisió del model de detecció i atenció de les violències sexuals a la ciutat de Barcelona**. A partir d'una metodologia basada en entrevistes en profunditat i grups de participació amb persones clau dels serveis implicats, es tracta d'obtenir un coneixement detallat del funcionament dels diferents serveis, enfocaments i perspectives d'intervenció, metodologies de treball, vies d'accés i derivació, mecanismes de coordinació i eines de seguiment emprades.

Per prevenir i intervenir en els casos de violència masclista on es donen trastorns de salut mental la **Unitat Municipal contra el Tràfic d'Essers Humans (UTEH)** ha establert diversos procediments de coordinació amb la Xarxa d'Atenció Pública en Salut Mental. Cal destacar el **Protocol de coordinació amb el servei de Psiquiatria Transcultural de l'Hospital de la Vall Hebron**, mitjançant el qual les víctimes de tràfic d'èssers humans tenen accés directe a l'atenció psiquiàtrica. També s'han establert **vies de coordinació amb la Xarxa de Centres de Salut Mental de persones Adultes (CSMA)** de Barcelona i de l'àrea metropolitana i altres serveis com el **Programa d'Atenció a la Salut Mental de les persones Immigrades (SATMI)**.

La UTEH ha participat en les diferents accions programades dins del Projecte Europeu PHIT (2017-2019): *Psychological Impact of Trafficking in Human Beings for sexual exploitation on female victims*²³, liderat per la Universitat de Barcelona. El projecte conclou l'elevat impacte psicològic que té el tràfic d'essers humans en les persones que l'han patit i incideix en diverses línies d'actuació, entre les què destaquen la importància de tenir en compte aquest impacte en el decurs del procediment policial i judicial de persecució del delictes, i la necessitat d'especialitzar el sistema de protecció per garantir els processos de recuperació emocional.

Recentment s'ha iniciat la 1ª edició d'una **formació específica en violències sexuals a l'equip del SARA**. També s'ha completat l'**anàlisi de l'abordatge i les necessitats actuals de l'atenció a les violències sexuals a la infància i l'adolescència de la ciutat** en diferents àmbits. Aquesta anàlisi és fruit de la necessitat detectada d'una acció coordinada i eficient entre els diferents serveis municipals que hi intervenen, així com d'aquests amb la resta de serveis públics que operen en la ciutat. El treball, iniciat al 2019, es va completar a principis del 2020 i actualment **s'estan establint els protocols entre els serveis específics de violència i l'Hospital de la Vall**

²³ <http://www.phit.ub.edu/es/>

d'Hebron, referent a Barcelona per a violències sexuals a la infància i adolescència. El 2 de novembre s'ha posat en marxa el servei.

En una primera fase, iniciada el 2018, es va dur a terme un treball amb recursos de titularitat municipal per tal d'articular un posicionament compartit al respecte. En la segona fase **s'han incorporat els recursos de la Generalitat de Catalunya per tal d'acostar mirades i compartir un model d'abordatge comú.**

Pel que fa a la millora de la coordinació, la detecció i l'atenció a la mutilació genital femenina, durant aquest període **s'ha continuat treballant en la Taula de Mutilació Genital Femenina (MGF)**, una taula de seguiment i prevenció de casos liderada pel Departament de Salut. L'octubre del 2019 aquesta Taula, ubicada en la Zona Nord de Ciutat Meridiana, va dur a terme una sessió de treball específica en el marc del Circuit Barcelona contra la Violència Masclista.

2.4. Violències digitals

Les violències digitals suposen una atac contra la llibertat pública i social de les dones. Són conductes agressives però que també es donen per omissió, complicitat o, simplement, silenciament quan es produeixen. El món digital està travessat per les mateixes estructures socials, econòmiques, culturals i polítiques que donen lloc a les violències masclistes *offline*. S'hi reproduïxen també la discriminació de gènere i els patrons, rols i estructures patriarcals. Són, per tant, atacs directes contra la visibilitat de les dones que obstaculitzen la seva participació plena en la vida pública.

Quadre resum de l'estat de les actuacions:

Codi	Actuació	Estat 2020
2.4.1	Generar i difondre materials divulgatius que recopilin i facin accessible la normativa vigent, els recursos i els drets existents en relació amb les violències en línia.	En execució
2.4.2	Desplegar un programa pilot sobre violències de gènere digitals en el marc del Programa de capacitat digital i democràtica de ciutat orientat a joves de 14 a 22 anys.	No iniciada

Durant l'estat d'alarma, el SAH i SARA Joves van elaborar un document de recomanacions per la prevenció de les violències masclistes en els entorns digitals, donat l'augment de les interaccions socials dels joves a través de les xarxes virtuals.²⁴

Sota el títol *Block the troll. Estratègies Feministes a les xarxes*, el Premi 25N d'enguany premia iniciatives destinades a:

²⁴ Es pot consultar al web de BCNantimasclista:

https://ajuntament.barcelona.cat/bcnantimasclista/sites/default/files/recomanacions_prevencio_violencies_digital_s_cat.pdf

- **Promoure la reflexió sobre els assetjaments i la violència masclista en entorns digitals** per tal de generar coneixement sobre la matèria, capacitar les dones i el conjunt de la ciutadania en la detecció i interacció segura i respectuosa davant aquestes situacions, i fomentar la conscienciació i el rebuig col·lectiu contra aquestes formes de violència.
- **Generar recursos i eines per prevenir i defensar-se de les agressions a Internet i a les xarxes socials** i per promoure entorns digitals segurs i de confiança.
- **Enfortir les xarxes i comunitats ciberfeministes** de suport i apoderament tecnològic.
- **Promoure l'apoderament de les dones d'orígens diversos** per fer front a les diferents tipologies i àmbits en els quals es manifesten interseccionalment les violències masclistes en els àmbits digitals.

A més, s'ha presentat una campanya institucional sobre el mateix tema, la qual s'implementarà en xarxes socials i amb un disseny molt jove. Està previst fer vídeos i altres materials per compartir en les xarxes. També inclourà redaccions a dos diaris de gran tiratge explicant el significat i manifestacions d'aquesta tipologia de violència masclista i aportant dades sobre el seu impacte en les dones.

Des de Barcelona Activa s'han impartit dues sessions destinades a formar i sensibilitzar al voltant de diferents formes de violència masclista. En la "masterclass" **Violència de gènere digital han participat 87 persones (71 dones i 16 homes)**, amb una valoració mitjana de 8,92 punts, mentre que en l'activitat a l'Aula Virtual **Com prevenir i detectar el cyberbulling en els més joves han participat 44 persones (34 dones i 10 homes)**, havent obtingut una valoració mitjana de 8,07 punts.

ALTRES ACTUACIONS VINCULADES A LA CRISI SANITÀRIA

Com ja s'ha vist, la crisi sanitària provocada per la Covid19 va obligar a endarrerir la realització de moltes de les actuacions que implicaven presencialitat, si bé la major part d'aquestes s'han pogut adaptar a altres formats. Els serveis de la Direcció de Feminismes i LGTBI de l'Ajuntament han fet un esforç sense precedents per adaptar-se a la situació excepcional creada per la pandèmia de Covid-19 i el confinament iniciat al març, amb l'objectiu de mantenir la qualitat i l'accessibilitat de l'atenció a les dones

Durant l'estat d'alarma es va dur a terme un seguiment constant de l'impacte de la crisi en la violència masclista: es va crear un grup de treball setmanal amb la participació dels serveis especialitzats, la Direcció de Serveis de gènere i els cossos policials per tal de fer un seguiment estret de l'evolució de les dades i abordar les problemàtiques emergents. En la mateixa direcció es va iniciar una coordinació interinstitucional periòdica amb la Generalitat de Catalunya i el món local. S'ha iniciat també un panel d'enquestes a usuàries del SARA per conèixer de primera mà l'impacte de la situació.

Tota aquesta feina va permetre també dur a terme un webinar públic per a presentar les dades, fomentar el debat i plantejar propostes de millora.

El Servei d'Atenció i Recuperació i Acollida (SARA) va ser considerat servei essencial i va poder mantenir l'atenció presencial si bé en horari reduït, amb el suport del Centre d'Urgències i Emergències Socials de Barcelona (CUESB) per les atencions urgents fora d'horari. En tot el període va reforçar en gran mesura el seguiment de les dones usuàries, intensificant les trucades i el contacte amb l'equip per tal de poder donar-los-hi el suport psicològic i social necessari.

Des dels PIAD a banda de l'adaptació a l'atenció no presencial, va reforçar el suport a les xarxes comunitàries i veïnals per apropar els recursos a les dones durant el confinament.

Durant l'estat d'alarma el consistori va habilitar un servei telefònic perquè les dones poguessin resoldre qüestions jurídiques específiques vinculades, entre d'altres, a la violència masclista. Els PIADs van posar en marxa mecanismes de suport a les xarxes comunitàries i veïnals per apropar els recursos a les dones durant el confinament.

La Unitat Municipal contra el Tràfic d'Éssers Humans (UTEH) a banda de la continuïtat de l'atenció, va desenvolupar una campanya de sensibilització específica, va col·laborar en la implementació de l'Ingrés mínim vital i la Renda Garantida de Ciutadania

Així mateix es van dissenyar i distribuir materials comunicatius amb diferents idiomes per fer més accessibles els serveis.

Finalment, **el SAH**, recurs especialitzat en l'atenció a homes que desitgen canviar les seves relacions personals per evitar l'ús de qualsevol tipus de violència, **va ampliar l'horari d'atenció telefònica** per garantir l'atenció a qualsevol home que es trobés en dificultats per gestionar emocionalment el confinament derivat de l'estat d'alarma.

ANNEX 1: DADES D'ACTIVITAT DELS SERVEIS MUNICIPALS

	2018	2019	% Dif. 2018-2019	Gen-Set 2020
PIAD				
Entrevistes individuals realitzades a dones	9.562	11.060	15,67%	8.391
Dones ateses en primera entrevista	2.114	2.291	8,37%	1.151
Dones diferents ateses	2.780	2.942	5,83%	1.927
Dones ateses per psicòlogues	601	674	12,15%	513
Dones ateses per advocades	1.059	1.146	8,22%	596
Participants a les Intervencions grupals	1.066	1.155	8,35%	438
Participants a les Intervencions comunitàries	22.689	13.185	-41,89%	1.121
SARA				
Unitats familiars ateses (1)	1.673	1.596	-4,60%	1.302
Unitats familiars ateses per via d'urgència (2)	148	175	18,24%	125
Dones ateses	1.491	1.345	-9,79%	1.009
Infants i adolescents atesos directament (3)	352	376	6,82%	176
Infants i adolescents atesos indirectament	89	137	53,93%	149
Unitats familiars ateses per atenció directa i indirecta als infants i adolescents	291	330	13,40%	119
Adolescents amb accés directe al SARA [4]	18	16	-11,11%	6
Assessoraments a professionals i serveis	253	373	47,43%	485
Unitat contra el tràfic de persones (UTEH)				
Persones ateses amb indicadors de tràfic	153	219	43,14%	236
Operatius policials on s'ha participat	2	4	100,00%	0
Representació judicial	12	17	41,67%	11
Actuacions directes amb dones víctimes de tràfic	1.757	1.924	9,50%	1.225
Total persones diferents acollides en pensió per tràfic	28	28	0,00%	34
Acolliments				
Dones allotjades en pensions/hotels [5]	130	220	69,23%	186
Infants/adolescents allotjats/des en pensions/hotels [5]	105	188	79,05%	140
Altres familiars allotjats en pensions/hotels (5)	4	12	200,00%	10
Dones acollides d'urgència	137	104	-24,09%	68

Infants i adolescents acollits d'urgència	142	111	-21,83%	69
Altres familiars de la dona acollit/des d'urgència	2	1	-50,00%	4
Dones acollides de llarga estada	74	114	54,05%	81
Infants i adolescents acollits de llarga estada	78	114	46,15%	81
Altres familiars de la dona acollit/des de llarga estada	0	0	#DIV/0!	3
Dones acollides d'autonomia	29	42	44,83%	53
Infants i adolescents acollits d'autonomia	32	46	43,75%	57
Altres familiars de la dona acollit/des d'autonomia	0	0	---	0
SAH				
Homes atesos presencialment	216	312	44,44%	253
Dones ateses presencialment, com a (ex)parelles dels homes atesos	74	63	-14,86%	54
Pares atesos presencialment	51	53	3,92%	26
Joves atesos presencialment	21	20	-4,76%	24
Homes participants en treball grupal	89	76	-14,61%	22
Nombre de sessions grupals	102	127	24,51%	41
ABITS				
Contactes totals a la via pública	12.381	11.729	-5,27%	7.533
Dones diferents ateses	438	426	-2,74%	493
Dones inserides al mercat laboral formal	75	90	20,00%	32
Contractes al mercat laboral formal	116	123	6,03%	57
Circuit Barcelona Contra la Violència vers les Dones				
Accions formatives adreçades a professionals	16	5	-68,75%	0
Professionals formats	715	308	-56,92%	0
Acord Ciutadà per una Barcelona lliure de violència vers les dones				
Noves entitats adherides	37	24	-35,14%	--
Entitats adherides al final de l'any	779	802	2,95%	--
Participants en les activitats	1.159	847	-26,92%	--

Notes:

1. La unitat familiar pot ser unipersonal o integrada per varies persones membres. El SARA va incorporar nous perfils de persones ateses víctimes principals i víctimes col·laterals de la violència masclista. Per aquesta raó el número d'unitats familiars ateses per violència masclista és superior al de dones víctimes d'aquesta violència.
2. La via d'urgència al SARA comprèn aquelles dones que han estat ateses de manera immediata (màxim 2 hores d'espera) al servei sense tenir cita prèvia sol·licitada.
3. Les dades corresponents a infants i adolescents fan referència a la totalitat d'aquesta tipologia d'usuaris/àries (fills/es, néts/es, etc.).

4. Es tracta d'adolescents que accedeixen directament al SARA sense l'acompanyament de persones adultes.
5. Els allotjaments a pensions i/o hotels són una solució provisional deguda a la manca temporal de places. Atès que els darrers dos anys aquests allotjaments han augmentat molt es considera important indicar les dades.

ANNEX 2. EXECUCIÓ PRESSUPOSTÀRIA

VIOLÈNCIA MASCLISTA	2020 total previst	2020 Pendent oct- des	2020 executat a 30-9-20	2019 Total executat
Capítols 2 i 4				
Serveis i programes d'atenció				
Punts d'Informació i Atenció a les Dones (PIAD) (1)	515.324,32	261.059,78	254.264,54	404.206,46
Jornada PIAD i altres despeses relacionades amb els PIAD				
Servei d'Atenció, Recuperació i Acollida (SARA)/EAD	221.793,54	26.249,77	195.543,77	212.494,82
Servei d'Atenció a Nens i Nenes (SAN) (2)				
Centre Municipal d'Acolliment d'Urgències per Violència Masclista (CMAU-VM) (3)	743.316,75	276.638,46	466.678,29	692.043,29
Casa d'Acollida de Barcelona i pisos d'autonomia (4)	1.711.872,86	753.356,86	958.516,00	588.005,00
Allotjament i acolliment (reserva)				
Places de llarga estada per dones víctimes de violència masclista amb situacions de drogodependències (4)		-		108.516,00
Places de cases d'acollida i pisos tutelats (acord marc)	1.298.672,00	560.243,00	738.429,00	1.337.439,40
Pisos d'acolliment en comunitat de veïns (4) (10)				
Places en pensions i hostals (acord marc i altres)	1.162.197,52	872.162,20	290.035,32	1.185.399,99
Unitat contra el tràfic de persones (UTEH)	415.223,38	235.297,10	179.926,28	423.639,79
Servei d'Atenció a Homes SAH	226.038,27	37.219,65	188.818,62	357.419,43
Recerca aplicada SAH				
Estudis i recerques aplicades sobre violències masclistes	22.242,74	22.242,74	-	42.113,95
Circuit Barcelona contra la Violència vers les Dones	-	-	-	2.864,07
Recerca diagnòstica Circuit i propostes de millora				
Recerca aplicada sobre l'impacte de la VM en infants i adolescents				
Servei telefònic atenció VM en l'àmbit de la parella				
Formació a professionals	3.800,00		3.800,00	
Guies, documents i altres materials adreçats a professionals per a la intervenció en violència masclista (5)	12.101,71		12.101,71	65.905,16
Ampliació de contractes (reserva)				
Manteniment d'edificis				
Serveis i programes de prevenció i sensibilització				
Campanya ciutadana contra la violència masclista				333,45

Pla estratègic contra el sexisme (6)				7.139,00
Estandards atenció i prevenció assetjament sexual "No és No"	32.052,71	356,26	31.696,45	105.631,09
Prevenció assetjament locals oci nocturn i espai públic (No callem)	10.345,45	6.560,37	3.785,08	8.968,45
Tallers de prevenció "Paranys de l'amor"				
Acord Ciutadà per una Barcelona lliure de violència vers les Dones	1.200,00	1.200,00	-	13.050,00
Premi 25N - Dia Internacional Eliminació Violència vers les Dones	15.000,00	15.000,00	-	15.000,00
Actes diada 25N	13.598,19	13.598,19	-	20.758,67
Projecte de prevenció de violència masclista (7)				
Convenis per prevenció de violència masclista	51.350,00	51.350,00	-	20.300,00
Escoles per la Igualtat i la Diversitat (8)	135.873,38	-	135.873,38	115.873,38
Acte central Xarxa Escoles per la Igualtat i la no-discriminació				
Recurs pedagògic sobre masculinitats i altres				
Materials de comunicació de prevenció (9)				
Altres				
Subvencions convocatòria violència	44.235,00	44.235,00	334.765,00	410.050,00
Altres partides de violència				
Inversions i millores als equipaments (Cap. 6)				
Aportacions per retencions efectuades al personal municipal que ha exercit el dret de vaga (11)				
TOTAL	3.176.769,38	3.176.769,38	3.794.233,44	6.137.151,40

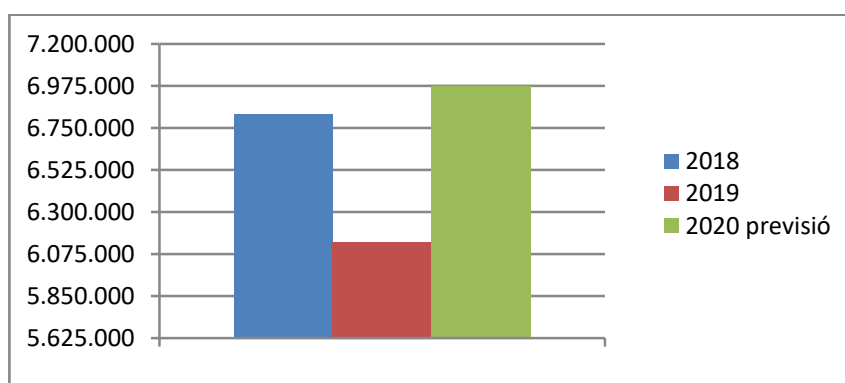
Notes:

1. Els anys 2017 i 2018 els imports de SARA i PIAD inclouen les despeses de contractes no relacionats amb el personal que atén als serveis d'acord amb el canvi de gestió dels dos serveis amb recursos propis de gestió directa de data 1 d'octubre de 2016.
 2. El SAN va quedar integrat al SARA l'1 de gener de 2014.
 3. El 2009 i 2010, el pressupost d'aquest servei s'inclou a la partida relativa a l'Equip d'Atenció a les Dones (EAD), actual SARA.
 4. Serveis gestionats pel CSSB
 5. Inclou correccions lingüístiques, maquetacions i publicacions en diversos idiomes
 6. Al 2019, s'ha creat una nova eina provisional que ha permès recollir millor la informació.
 7. Abans incloïa també la Xarxa d'Escoles per la Igualtat i la no-discriminació
 8. Abans sota el concepte Xarxa d'Escoles per la Igualtat i la no-discriminació
 9. Els imports dels materials de comunicació de prevenció han quedat dins del concepte "No és No" i Guies, segons correspon
 10. A partir del 2018 el cost dels pisos en comunitats de veïns estan dins de l'acord marc.
 11. L'import del 2019 correspon només al dia 8 de març de 2019.
- (^a) Els imports de SARA i PIAD inclouen el personal corresponent a cada contracte
- (^b) Els imports de SARA i PIAD no inclouen la despesa de personal assumida per l'ajuntament arran de la internalització de la gestió d'ambdós serveis.

Despeses en violència masclista

En acabar l'any econòmic **2020 s'hi espera una despesa de capítol 2 i 4 d'un total de 6.971.002,82€** que corresponen a inversions fetes majoritàriament des de la DS de Feminismes i LGTBI si bé s'hi incorporen aportacions d'altres departaments. **A data 30 de setembre s'han facturat 3.794.233,44€, el que representa el 54,43% del previst per tot el 2020.**

Si bé es podria avançar a priori que hi podria haver-hi com a mínim **un increment del 13,59% respecte la despesa executada de l'any 2019, caldrà esperar al tancament comptable del 2020.** La situació de la pandèmia per la covid-19 i la publicació del decret del Govern de l'Estat implantant l'estat d'alarma el mes de març, va comportar la suspensió automàtica de tots els contractes excepte d'aquells que corresponien a serveis essencials. Aquesta suspensió ha tingut com a derivada la no execució del total previst en aquestes partides durant aquells mesos pel que es preveu que no es podrà executar la totalitat de la despesa prevista.

Si comparem els dos anys 2018 i 2019, ambdós amb exercicis tancats, s'observa que el 2019 es van executar un total de 6.137.151,40 euros, un -10,08% respecte l'executat de 2018 que van ser un total de 6.842.900,75 euros. Tanmateix aquesta lleugera reducció, és molt destacable **els increments en capítol 2 i 4 (ajudes) de dos serveis específics d'atenció a les violències masclistes.** Així el 2019, el **SARA va veure augmentada la seva despesa en un 32,07%** (212.494,82€ el 2019, versus 160.891,81€ de 2018), **la UTEH en un 17,72%** (423.639,79€ el 2019, contra 359.863,95€ del 2018).

S'ha de destacar que durant l'exercici 2019, una suma molt important de la inversió, s'hi va destinar a cobrir les necessitats d'acolliment per violència masclista. Del total **executat el 2019, un 65,72%** (4.033.319,56€) va correspondre a **acolliments de qualsevol tipologia** per a dones que viuen violència masclista i els seu fill i filles inclosos els acolliments per a dones de VTEH (121.975,88€).

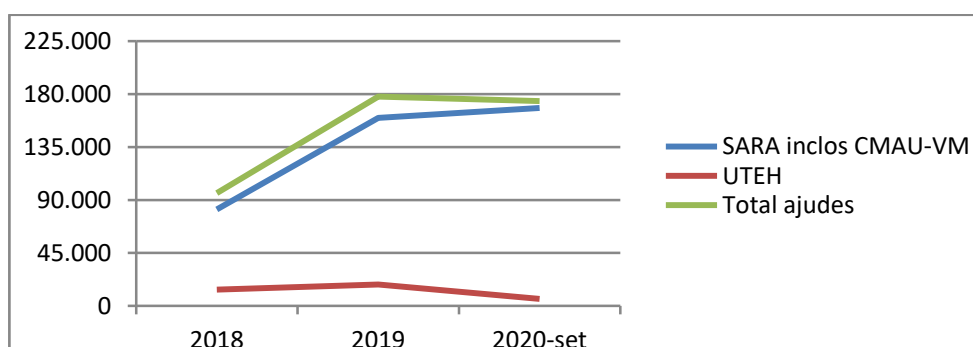
S'hi té previst destinar **el 2020 un total de 5.173.392,13€ per acolliments per violència masclista inclosa la UTEH**, el que suposa **un increment del 28,27% respecte l'executat de 2019.** En acabar **2020, s'hi haurà destinat a acolliments el 74,21%** (5.173.392,13€) **de la despesa prevista total per violència masclista (6.971.002,82€).** S'ha de destacar l'increment de despesa destinada a acolliments del Consorci de Serveis Socials i de la UTEH.

En resum, el **2019 s'hi va destinar un 65,72% de la despesa a acolliments i la previsió per 2020 és la destinar el 74,21%** el que suposa un increment de 8,49 punts percentuals.

Acolliments	2018 Executat	2019 Executat	2020 Previsió execució	% diferencial 2019-prev 2020
CMAU-VM	676.263,66	692.043,29	743.316,75	7,41
UTEH	113.822,28	121.975,88	257.333,00	110,97
CSSB	1.215.625,29	696.521,00	1.711.872,86	145,77
Pensions, (acord marc i altres)	319.980,77	1.185.339,99	1.162.197,52	-1,95
Cases i pisos tutelats	1.562.974,90	1.337.439,40	1.298.672,00	-2,90
TOTAL	3.888.666,90	4.033.319,56	5.173.392,13	28,27

Respecte les ajudes atorgades a dones acollides per situació de violència masclista, s'ha de destacar **en 2019 l'increment del 85,64% respecte el 2018**. Al llarg del 2019 es va atorgar un total de 177.958,84€, mentre que el 2018 van ser 95.860,30€. Fins el setembre de 2020 s'han atorgat ajudes per in import de 67.153,30€.

AJUDES	2020 fins 30-set.	2019	2018	Dif. % 2018-2019
SARA (inclou CMAU-VM)	168.229,03	159.751,47	82.057,51	94,68
UTEH	5.923,37	18.207,37	13.802,79	31,91
TOTAL	67.153,30	177.958,84	95.860,30	85,64

En la línia de millorar l'atenció que es presta des dels serveis municipals a les persones que viuen situacions de violència s'hi van continuar realitzant estudis específics i recerques aplicades, el que va suposar un increment de 448,36%, si bé per contra la despesa en producció de materials es va reduir en un 30,23%.